

Itájtɔl Jesucristo yej kijkuiloj San Juan

Dios mochij taga'

¹ Kuá' pewa' nochi, onóyaya in Tájɔtɔl;* iwán inón Tájɔtɔl onoya iwán Dios iwán yéj in Dios. ² Puej kua' pewa', yéj onoya iwán Dios. ³ Ipan yéj, Dios kichij nochi yej ono'; ateyi nité yej ono' yej inón Tájɔtɔl ayá' kichij. ⁴ Yéj kichij iga nochi yej isato' maonokan, wan kitawiaya pan iyalmajmej nochi gente. ⁵ Inín tawilyo'† tawía kan takomi iwán takomitilyo' awel kisewiá.

⁶ Onoya se taga' itoká' Juan, yej Dios kititan, ⁷ walaj kinojma-ijtoko itekiyo inón tawilyo', iga nochi makicredokan ipan tawilyo'. ⁸ Juan ayéj inón tawilyo', kititánkej-san iga ye'tajtoko de tawilyo'. ⁹ Inón mela'tawilyo' yej kitawíá nochi gente, itoká' Jesucristo, némi-o' asiá ipan inín tajli.

¹⁰ Inón Tájɔtɔl onoya ipan tajli; iwán malej iga Dios kichij ipan Jesucristo nochi yej ono', yej chantitokej ipan tajli akixmatikej. ¹¹ Jesús walaj ipan ítal, e' judiyojmej yej igéntejpa akomemawijkej. ¹² E' yej komemawijkej iwán monconfiarojkej ipan yéj, yéj kichij iga inimej mamochiwakan ipilowan Dios. ¹³ Ayéj ken ipilowan namoltetajmej yej nacerowaj iga ijkón kineki taga', sino que inimej ipilowan nokta Dios.

---

* 1:1 1:1 Ken tenextiliá ipan versículo 14, Tájɔtɔl kijtojneki Jesucristo. Iga itájtɔl yej agaj kijtowa, se' wel kimati yej nemi keklamiki. Ijkón kuá' mojtowa iga Jesucristo in Tájɔtɔl, kijtojneki iga yéj nokta tenextiliá ken Dios keklamiki.

† 1:5 1:5 Tawilyo' nɔ kijtojneki Jesucristo.

¹⁴ Iwán inón Tájtoł mochij taga', iwán chantitoya iwán nejemēn, poxsan te-ijiknīn iwán ayí' takajkayawa. Iwán nikitakej iweyipoder, inonwa' iweyipoder iselpiltzīn to-Taj. ¹⁵ Juan tajtoj de yéj, iwán kijtoj:

—De inín nitajtoj kua' nikijtoj iga yej wí' despuéj de nej, achto que nej, iga onóyaya kua' nej aya nono'.

¹⁶ Dios temaka yej yekti, ayéj se vej, mia' vej, iga tepox-chokiliá. ¹⁷ Dios kimá' iley Moisés iga yéj matenextili, e' ipan Jesucristo tenextilij kén iga techokiliá iwán ayá' tekajkayawa. ¹⁸ Aya í' nokta agaj kita Dios; iselpiltzīn, yej mela'setito' iwán toTaj, yéj tenextilij kén in Dios.

Juan yej tabautizagrowa tajtowa de Jesucristo

¹⁹ Judiyojmej yej ichamej Jerusalén kititankej sacerdotejmej iwán levitajmej[‡] iga mayakan kan ono' Juan iwán kitajtankej:

—¿A'yéj in tej?

²⁰ Iwán Juan kinojma-ijtoj:

—Nej ayéj niCristoj. §

²¹ Iwán sej kitajtankej:

—¿A'taj yej in tej? ¿Ix tīprofetaj* Elías?

Juan kijtoj:

—Ayéj.

Iwán kitajtankej:

—¿Ixtaj tej in inón profeta yej momatiá iga asiá?

Kijtoj:

—Ayéj.

²² Iwán kijlijkej:

—¿A'taj yéj nokta in tej? Niknekij manikmatiltikan yej netitankej. ¿Té wel anne-ijliáj de tej?

²³ Juan kijtoj:

‡ 1:19 1:19 Xikita glosario “Levita”. § 1:20 1:20 Xikita glosario “Cristo”.

* 1:21 1:21 Xikita glosario “Profeta”.

—Nej inón yej ijkín kijtowa ipan desierto:† “Xiktapow-
ilikan toTeko se weyi-ojti yej melakti!” —ijkón ken kijtoj
el profeta Isaías.

²⁴ Yej tajtotoyaj iwán Juan, kititankej fariseojmej,‡
²⁵ iwán tatajtankej:

—Sigataj ayéj tiCristoj, niga ti-Elías, niga tiprofetaj ¿Te
ígataj titabautizarowa?§

²⁶ Juan kijtoj:

—Nej nitabautizarowa iga a'ti; e' iwán amejemen ono'
se yej ayá' ankixmatij ²⁷ iwán netokatiwí', malej iga yéj
tayakanto' máj que nej. Nej aneajasi ni alín iga manixit-
omili imekayo iga'.

²⁸ Inochi inín mochij pan altepe' Betania, iyikampa
weya' Jordán ikisáyampa tonati', kan Juan tabautizaroj-
toya.

Te itekiyo Jesús

²⁹ Ipanya se' día, Juan kita' Jesús iga kina'techojtiwí',
iwán kijtoj:

—Ta' xikitakan, ininwa' in yej Dios iCorderoj* yej wel
kiperdonarowa yej ayekti yej kichij la gente. ³⁰ De yéj
nitajtoj kuá' nikijtoj: “Notepotztaj wí' se yej achto que
nej, iga onóyaya achto que nej.” ³¹ Nej nõ ayá' nikixmatía;
e' nej nitabautizarojtiwalaj iga a'ti, iga nokta la gente de
Israel makixmati.

³² Juan nõ kijtoj:

—Nej nikita' iyEspíritoj Dios temoj ipan cielo ken se
jojtoko, iwán saliwito ipan yéj. ³³ Nej aya nikmatía a'yéj;
e' yej netitan iga manitabautizaroki iga a'ti, ne-ijlij: “Yej
tikitas ipan yéj temowa iyEspíritoj Dios iwán moketza

† 1:23 1:23 Xikita glosario “Desierto”. ‡ 1:24 1:24 Xikita glosario
“Fariseo”. § 1:25 1:25 Xikita glosario “Bautizar”. * 1:29 1:29 Cordero
ken tikita borregoitzin. Xikita glosario “Borrego” wan “Cordero”.

iyakapan, inónyawa' in yej tabautizarowa iga iyEspíritoj Dios.” ³⁴ Nej niknojma-íta'ya, iwán nej nikijtowa iga yéj nokta iPiltzín Dios.

Yej áchtopa idiscipolojmej Jesús

³⁵ Ipanya se' día, Juan onoya ómpasan sej iwán ome yej kitokatinemiáj. ³⁶ Kuá' kita' nemi panowa Jesús, Juan kijtoj:

—¡Ta' xikitakan, inépawa' in Dios iCorderoj!

³⁷ Iyomextin yej kitokatinemiáj Juan, kikakikej iga ijkón kijtoj, iwán kitokakej Jesús. ³⁸ Iwán Jesús tachá' tatepotztaj, iwán kita' iga kitokatiawij, iwán kijlijkej:

—¿Té ankitemowaj?

Yejemen kijtojkej:

—Tamachtiani, ¿kan inán tichantito'?

³⁹ Jesús kijtoj:

—Xiwitzekán xikitakij.

Iwán yajkij iwán kitakej kan onoya. Inón hora las cuatro tiotakpan iwán ompa tayowatiakej.

⁴⁰ Andrés yej iyiknín Simón Pedro, se de inón omen yej kikakikej Juan iwán kitokakej Jesús. ⁴¹ Andrés, lo que kichij, achto yajki kitemoto iyiknín yej itoka' Simón iwán kijlij:

—Nikasíkeja in Mesías —yej kijtojneki Cristo.

⁴² Iwán Andrés kiwiga' Simón kan onoya Jesús, iwán kuá' Jesús kita' kijlij:

—Tej tiSimón, ipiltzín Jonás, e' inán tia timotokawiti Cefas —yej kijtojneki Pedro.

Jesús kinotza Felipe wán Natanael

⁴³ Ipanya se' día, Jesús kiyolmá' iga yawi ipan ítal Galilea, iwán kasi' Felipe iwán kijlij:

—Xinotoka.

⁴⁴ Inín Felipe ichan katka altepe' Betsaida, kansan no chantitoyaj Andrés iwán Pedro. ⁴⁵ Felipe yajki kitemoto Natanael, iwán kijlij:

—Nikasíkeja inón taga' yej Moisés ikayay kijkuiloj ipan libro de la ley, de Yéj no kijkuilojkej profetajmej. Inonwa' nokta Jesús yej ipiltzín José yej ichan altepe' Nazaret.

⁴⁶ Kijtoj Natanael:

—¿Ix wel kisa tejté yej yekti ipan altepe' Nazaret?

Felipe kijtoj:

—Ta'ki' xikitaki.

⁴⁷ Kua' Jesús kita' iga kina'techojtiaya Natanael, kijtoj:

—Nigaj wi' se yej mela'israelitaj, yej ayí' takajkayawa.

⁴⁸ Iwán Natanael tatajtan:

—¿Kén iga tine-ixmati?

Iwán Jesús kijlij:

—Nej achto nimitzita' kua' Felipe aya mitznótza, kua' tonoya itampa higuerajkuawi'.[†]

⁴⁹ Natanael kijtoj:

—Tamachtiani, tej iPiltzín Dios, tej tiRrey ipan Israel.

⁵⁰ Jesús kijtoj:

—¿Ix tinecredowa iga san nimitzijlij iga nimitzita' itampa higuerajkuawi'? Tia-o' máj tikitati yej ayí'pa mo-ita que yej inán nimitzijlij.

⁵¹ No kijtoj Jesús:

—Nimitznójma-ijliáj, iga amejemen anyawij ankitatij iga cielo tapojto', iwán iyangelejmej Dios tejkawiskej iwán temoskej ipan nej yej iPiltzín Taga'.[‡]

2

Monqmiktilo Caná de Galilea

[†] 1:48 1:48 Xikita glosario “Higo”. [‡] 1:51 1:51 Xikita glosario “IPiltzín Taga”.

¹ Kuá' panoj eyi día, monamiktilo' ipan altepe' Caná, ipan ital Galilea. Iye' Jesús ompa onoya. ² Jesús iwán idiscipolomej* no motalkej kan monamiktilo. ³ Tami' vino, iwán iye' Jesús kijtoj:

—Ay'ya kipiáj vino.

⁴ Jesús kijtoj:

—Nomáw, inón tejemej ayá' tikmatij. Aya kajasi iga manimonexti a'yéj nej.

⁵ Iwán María kijlij yej kikixtijtoyaj vino:

—Xikchiwakan nochi kensan Jesús mitzijliáj.

⁶ Ompa onoya seis akomi' de te'ti, kan judiyoymej kakiáj a'ti iga moewiltiayaj iga ijkón kitekichiwayaj. Ipan sejsé akomi' kitolowaya ken cien litros a'ti. ⁷ Jesús kijlij yej kikixtijtoyaj vino:

—Xiktemikan iga a'ti inimej akomimej.

Iwán kakilijkej a'ti este yejye'temí', ⁸ iwán Jesús kijtoj:

—Inán xikixtikán alín, iwán xikuiguilikan yej mencargarowa inín ilwi'.

Ijkón kichijkej. ⁹ Iwán yej kitalkej iga makita te moneki ipan inón ilwi', kimachilij a'ti yej mochij vino, niga kimati' kan walaj; petz yej kikixtijtoyaj vino kimatiáj iga yejemen kajakijkej a'ti. Iwán yej mencargarowa ipan inón ilwi', kinotza' chokotzin yej monamiktía, ¹⁰ iwán kijlij:

—Nóyansan kan monamiktilo, achto mooniá vino yej máj yekti, iwán kuá' te-ikniwan konijkeja poxsan, mooniaya sej namolvinoj. E' tej tikena' vino yej máj yekti, este inán-o' nemi mooniá.

¹¹ Inín yej Jesús kichij Caná ipan estado de Galilea, áchto-o' kichij milagro kan kinextij iweyipoder; iwán idiscipolomej kicredojkej ipan yéj.

* 2:2 2:2 Xikita glosario “Discípulo”.

¹² Kua' móchija inón, yajki ipan altepe' yej itoka' Capernaum, yajki iwán iye', iyikniwan iwán idiscipolomej; iwán ayá' pox mia' día ompa onoyaj.

Jesús kikijixtiá yej tanamakaj tiopan

¹³ Kua' na'ya iyilwi la Pascua[†] yej kitekichiwan judiyomej, Jesús yajki ipan weyi-altepe' Jerusalén. ¹⁴ Iwán pan ipatiojyo weyitiopan[‡] kasito yej kinamakaj torojmej, borregojmej iwán jojtokomej, iwán yej ewatoyaj iga kipatatoyaj namoltomin iga tiopantomín.[§] ¹⁵ Kua' inón kita', Jesús kikui' tájkol reata iga tamajmaga' iwán kikixtij nochi ipan ipatiojyo tiopan, iwanya iborregojmej iwán itorojmej. Iwán yej kikambiarowayaj tomin kitatajkalilijkej talpan in tomin iwán kitzijtzinkuepilijkej imesajmej. ¹⁶ Yej kinamakaj jojtokomej kijlij:

—¡Inochi inín kikijixtikán nigaj! ¡Amo xikchiwakan iga íkal noTaj mamokuepa ken kajli kan monamaka kua-jkuantas!

¹⁷ Iwán idiscipolomej kejlánkej yej ijkuilijto' pan itájtol Dios kan kijtowa: “Poxsan nikneki íkal noDios, inón iga poxsan nikuesiwi.” *

¹⁸ Iwán judiyomej tatajtankej:

—¿Te wel annenextiliáj iga manesi iga wel tikchiwa inín yej tikchij?

¹⁹ Iwán Jesús kijtoj:

—Xikxitinakan inín tiopan, iwán eyi día newiguilij iga sej nikojpachiwás.

²⁰ Iwán judiyomej kijtojkej:

[†] 2:13 2:13 Xikita glosario “Pascua”. [‡] 2:14 2:14 Xikita glosario “Weyitiopan”. [§] 2:14 2:14 Tiopantomín se'pa tomin iga kikowaya yej ki-ofrecerowiliayaj Dios. Awel mokowaya iga namoltomin. * 2:17 2:17 Sal 69:9

—Cuarenta y seis años tekipanolo' iga mochi inín tiopan; ¿ix eyi día mitzwiguilij iga sej tikojpachiwas?

²¹ E' inón tiopan yej Jesús kijtojtoya, kijtojneki icuerpoj.

²² Inón iga, kua' Jesús ojpa-isa' kan miktoya, idiscipolojmej kejlankej inín yej kijtoj, iwán kicredojkej itájtol Dios yej ijkuilijto' iwán tajtolmej yej Jesús kijtoj.

Jesús kixmati nochi

²³ Kua' Jesús onoya Jerusalén, kan mo-ilwichiwiliá la Pascua, mia' kicredojkej ipan yéj iga kitayaj kichijchiwaya milagro. ²⁴ E' Jesús ayá' moconfiarowaya ipan yejemej, iga Jesús kixmatiáj nochi inomej. ²⁵ Malej iga ayagaj kijlij kén kejlami la gente, yéj kimatiaya ken kejlami nochi gente.

3

Jesús iwán Nicodemo

¹ Onoya se taga' itoka' Nicodemo, yéj fariseo* katka, se de ijefejmej judiyojmej. ² Nicodemo yajki tayowakan kipaxalowilito Jesús, iwán kijlij:

—Tamachtiani, nikmatij iga Dios mitztitan iga xine-machtikan, iga ayagaj wel kichiwa milagro ken yej tej tikchiwa siga Dios ayá' ono' íwan.

³ Iwán Jesús kijtoj:

—Nimitznojma-ijliá nokta, yej ayá' ojpanacerowa, awel kita kan reinarowa† Dios.

⁴ Nicodemo tatajtan:

—¿Kén wel maojpanacero se taga' yej wéweja? ¿Ix wel sej ojpakalaki iyjtiko iye' iga maojpanacero?

⁵ Iwán Jesús kijtoj:

---

* 3:1 3:1 Xikita glosario “Fariseo”. † 3:3 3:3 Xikita glosario “Kén iga Dios reinarowa”.

—Nimitznojma-ijliá, yej ayá' nacerowa iga a'ti iwán iga Espíritu, awel kalaki kan reinarowa Dios. ⁶ Taga' wan siwa' kitaj ipilowan; e' petz iyEspíritoj Dios wel kichiwa iga ximochiwa ipiltzin Dios. ⁷ Amo ximadmirado iga nimitzijliá: “Mitzpolowaj iga amonochin xi-ojpanacerokan sej.” ⁸ Ejeka' nóyansan panowa, tikaki iga nawati, e' ayá' tikmati kan wi' niga kan yawi. Ijkonsan no inochi yej nacerowaj iga iyEspíritoj Dios.

⁹ Nicodemo sej ki-ojpatajtan:

—¿In on, ken an iga mochiwa?

¹⁰ Jesús kijtoj:

—¿Tej yej tikmacthiá israelitajmej, iwán ayá' tikmati in inín? ¹¹ Nej nimitznojma-ijliá iga nejemej nikijtowaj yejsan nikmatij, iwán niknojma-ijtowaj yej nikitákeja, e' amejemen ayá' ankiçredowaj yej nejemej nimitzijliáj. ¹² Siga ayá' anneçredowaj kuá' nej nimitzijliáj de yej ono' ipan inín tajli, ¿kén anyawij anneçredotij siga nimitzta-tapowíáj de yej ono' ipan cielo?

¹³ 'Aya agaj tejkawi ipan cielo, sino que yej temoj ipan cielo; ken tikijtowaj nej yej iPiltzin Taga'. ¹⁴ Ijkón ken Moisés kuá' ipan desierto kajko' pan kuawi' se kowa' yej chijto' iga tepos,† ijkón nej yej iPiltzin Taga' yawij neajkokuitij, ¹⁵ iga inochi yej mamocnfiarokan ipan nej, amo mapoliwikan, majwa' nochipa maonokan wan Dios.

Ken iga Dios kichokilij la gente

¹⁶ Dios poxsan kichokilij inochimej yej onokej ipan inín tajli, este kimá' iselpiltzin, iga inochi yej makicredo ipan yéj amo mapoliwi, majwa' nochipa maono wan Dios. ¹⁷ Dios ayá' kitítan iPiltzin ipan inín tajli iga makijto iga makicastigaro la gente, majwa' iga makimanawi.

---

† 3:14 3:14 Num 21:9

¹⁸ Yej kicredowa ipan iPiltzın Dios, ayo' kicastigaroskej iga kichij yej ayekti; e' yej ayá' kicredowa, Dios kįjtoja iga yawi kicastigaroti iga kichij yej ayekti iga ayá' kicredowa ipan iselPiltzın Dios. ¹⁹ Yej ayá' kicredowaj, ono' iga yawij mikitij, iga kua' walaj yej tatawiko ipan inın tajli, máj kinekkej maonokan kan takomichkan iga kichıwayaj yej ayekti. ²⁰ Inochi yej kichıwaj yej ayekti kijiıyaj yej yekti, iwán ayá' kina'techowaj tawılyo' iga amo mamó-ita yej kichıtokej. ²¹ E' yej kichıtokej ken kįjtowa itájtól Dios, kina'techowaj tawılyo' iga manesi iga kichıtokej ken kineki Dios.

Juan yej tabautizarowa tajtowa sej de Jesús

²² Kua' tami' kįjtoj inın, Jesús yajki iwán idiscipolójmej ipan ital Judea, kan kawı' iwamej iga tabautizarojtoya. ²³ Juan nō tabautizarojtoya ipan altepe' yej itoka' Enón, iná' altepe' Salim, iga ompa onoya weya'; iwán la gente yayaj iwán mobautizarowayaj. ²⁴ Inın mochij kua' Juan aya kipresojwiáj.

²⁵ E' sekin yej kitokatinemiáj Juan pewakej iga motenkıtzkįjkej iwán sekin judıyójmej, iga san kén iga moewıtilo iga maye'onolo iyıxtaj Dios. ²⁶ Iwán yajkįj kįjlıtoj Juan:

—Tamachtıani, yej onoya mowan asentápal weya' Jordán, ikısáyampa tonatı', de inón yej annetatapowıjkej de yéj, inán nemi tabautizarowa iwán nochi gente kitoka.

²⁷ Juan kįjtoj:

—Ayagaj wel kipiá nité siga Dios ayá' kimaka. ²⁸ Amejemen nokta anekakıkej iga niknojma-ıjtoj iga nej ayéj niCristoj, nejwa' se yej kitıtankej achto que yéj. ²⁹ Kan monamıktılo, chokótzınwa' in yej kipiá takotzın; iwán yej chokotzın iyamıgoj yej ompa nō ono', san takaki, poxsan paki iga kikakto' nemi tatapowa chokotzın.

Ijkonsan no nej inán nipoxyolpaki. ³⁰ Inán yéj sej yawij kiweyimatiltitij, iwán nej yawij nealimpamatitij.

Yej wi' ajko

³¹ 'Ipiltzin Dios yej wi' ajko inón yej nochi kiman-darowa. Yej ono' ipan tajli inón de nigaj, iwán kijtowa de yej ono' ipan tajli. E' yej wi' ipan cielo inón kimandarowa nochi, ³² iwán kijtowa yejsan kita' iwán yej kikagui'; e' ayagaj kicredowa yej yéj kijtowa. ³³ E' siga agaj kicredowa, kinextiá iga yej Dios kijtowa ijkonya nokta; ³⁴ pues yej Dios kititan, kijtowa tájtól yej Dios kijtowa, iga Dios nokta kimaka iyEspiritoj. ³⁵ TeTaj kichokiliá iPiltzin, iwán kimá' iga wel makimandaro inochi yej ono'. ³⁶ Yej kicredowa ipan tePiltzin, nochipa yawi onoti wan Dios; e' yej ayá' kineki kicredowa ipan tePiltzin, ayá' yawi onoti wan Dios, sino que Dios yawi kicastigaroti poxsan.

4

Jesús tajtowa wan se siwa' de Samaria

¹ Fariseojmej kimatikej iga Jesús máj komati gente kitokatinemiáj iwán tabautizarowaya máj sej que Juan ² (malej iga ayejwa' in Jesús yej tabautizarowaya, sino que idiscipolomej). ³ Kua' Jesús kimati' yej mojtowaya, kisa' Judea wan yajki sej Galilea.

⁴ Inón ojtí kan nemi yaya, panowaya ipan ítal Samaria. ⁵ Inón iga asi' ipan se altepe' yej itoka' Sicar yej ono' ipan ítal Samaria, na'san ítal José yej pox ikay kimá' itaj yej itoka' Jacob. ⁶ Ompa onoya pozo yej Jacob kichij. Jesús siawi' iga nejen, motalij posojtenoj ken tajkodía. ⁷ Wajaj se siwa' de Samaria atakuiko, iwán Jesús kijlij:

—Achi xinemaka a'ti manikoni.

⁸ Íkua' idiscipolomej yájkija ipan altepe' kikowatoj te kikuaj.

⁹ Siwa' de Samaria kijtoj:

—¿Te iga tinetajtaniliá a'ti iga xikoni, tej tijudiyoj, iwán nej nisiwa'* de Samaria?

(Iga judiyojmej iwán samaritanojmej† ayá' moye'i-tayaj.) ¹⁰ Jesús kijtoj:

—Siga tikmatíá katka yej Dios tamaka iwán a'yéj nej yej nemi nimitztajtaniliá a'ti, tej tinetajtaniliaya, iwán nimitzmakaya a'ti yej isato'.

¹¹ Siwa' kijtoj:

—Esi atikpiá ga te tikixtiá a'ti, iwán pozo poxsan wejkatan. ¿Kan tia tikasiti a'ti yej isato' iga xinemaka?

¹² Notajwewejmej Jacob nekawilijkej inín pozo, yéj no nigaj kikixtiaya a'ti iga koniaya iwán ipilowan iwán iy-olkamej. In tej, ¿ix majya sej que yéj?

¹³ Jesús kijtoj:

—Nochi yej koniáj inimpa a'ti, sejo' atanekiskej; ¹⁴ e' yej makoni a'ti yej nej nia nikmakati, ayí'o' atanekis. Iga inón a'ti yej nikmakas, kistos ipan yéj ken se atzontekon yej kichiwa iga wel maono nochipa wan Dios.

¹⁵ Siwa' kijtoj:

—Áchiwa' xinemaka in inompa a'ti, iga ay'ya mani-ataneki iwán ay' manikikixtiki nigaj.

¹⁶ Jesús kijtoj:

—Xaj xiknotzati mowewej iwán xiwiki sej.

¹⁷ Siwa' kijtoj:

—Ayá' niwewejyoj.

Jesús kijlij:

—Ómpaya ken tikijtoj iga ayá' tiwewejyoj; ¹⁸ iga tikasíkaya cinco mowewej, iwán yej inán tikpiá ayéj mowewej. Ómpaya nokta ken tikijtoj.

* 4:9 4:9 Judiyojmej akiye'itaya iga taga' matajto wan siwa' pan calle.

† 4:9 4:9 Xikita glosario “Samaria, Samaritanos”.

¹⁹ Kua' inín kikagui' siwa', kijtoj:

—Nej nikita iga tej tiprofetaj. ²⁰ Notajwewetkej, samaritanojmej, kiweyimatiltijkej Dios nigaj ipan inín tepe'; e' amejemen anjudiyojmej ankijtowaj iga Jerusalensan petz ómpasan wel moweyimatiltiá Dios.

²¹ Jesús kijtoj:

—Tej xinecredo, yawi asiti hora iga amejemen anyawij ankiweyimatiltitij toTaj, ay'ya anwitzeskej ipan inín tepe' niga anyáskejo' Jerusalén. ²² Amejemen ansamaritanojmej ayá' ankimatij a'yéj ankiweyimatiltiáj; e' nejemen nikmatij a'yéj nemi nikweyimatiltiáj, puej Dios kitapejpen judiyojmej iga pan nejemej makisa yej tasalvarowa. ²³ E' asis hora, iwán inanya nokta kua' yej kimela'weyimatiltiáj toTaj, yawij kichiwatij ijkón ken kineki iyEspíritoj Dios. Iga toTaj ijkón kineki makichiwakan yej kiweyimatiltiáj. ²⁴ Dioswa' Espíritu, iwán yej kiweyimatiltiáj makichiwakan ken kajasi, ijkón ken kineki Dios iyEspíritoj.

²⁵ Siwa' kijtoj:

—Nej nikmati iga yawi wítzeti in Mesías —yej kitojneki Cristo—; iwán kua' yéj mawiki, nochi nenojma-ijliskej yej ayá' nikmatij.

²⁶ Jesús kijtoj:

—Inonwa' nej, yej nemi tatapowa mowan.

²⁷ Iwán íkua' asikej idiscipolójmej, iwán san tajtachix-tikajkej iga kitakej Jesús tatapojto' iwán siwa'. E' ayagaj mixewij iga makitajtani te kinekiá inón siwa', o te kipojtoyaj. ²⁸ Siwa' kikajtej iyakon iwán yajki altepe', iwán kijlij la gente:

²⁹ —Xikitatij se taga' yej nenojma-ijlij inochi yej nikchij. ¿Ix ayéj an ininya in Mesías?

³⁰ Iwán kiskej ipan altepe' iga yajkij kan onoya Jesús.

³¹ Mie' discipolójmej kitejteki'ijlijtoyaj Jesús:

—Tamachtiani, achi xitakua.

³² E' yéj kijtoj:

—Nej nikpiá tákual yej amejemen ayá' ankixmatij.

³³ Iwán idiscipolomej pəwakej iga mosepantajtani:

—¿Ix ayá' an kiwajliguilijkej tejté yej kikuaj?

³⁴ E' Jesús kijtoj:

—Iga manikchiwa ken kineki yej netitan, iwán manik-tamili itekipánol; inonwa' in notákual. ³⁵ Amejemen ankijtowaj: “Políwi-o' cuatro meses iga la cosecha”; e' nej nimitzijliáj: Xikitakan mijlimej, chika'ya yej motojtoga' iwán welja moteki. ³⁶ Yej kinechkowa yej kikixtiá pan mijli, † Dios yawi kimakati yej yekti. Iwán yej kicredowaj, nochipa onoskej wan Dios iga yej kipowa itájtol Dios iwán yej kinechkowa yej kikixtiá pan mijli, masempakikan. ³⁷ Iga melá' nokta ken yej mojtowa: “Sewa' in yej kitoka, iwán se' in yej kinechkowa yej kikixtiá pan mijli.” ³⁸ Nej nimitztitankej amejemen iga xikosecharokan kan ayá' antekipanojkej; séwo'wa' in yej tekipanojkej, e' amejemen-wa' in yej ankitekij yej yejemen kitokkej.

³⁹ Mia' yej chantitokej ipan inón altepe' de Samaria kicredojkej Jesús iga ijkín kijtoj siwa': “Ne-ijlij inochi yej nikchij.” ⁴⁰ Iwán kua' asikej yej walkej Samaria, kitejteki'ijlijkej Jesús iga makáwi-o' iwán yejemen. Yéj kawí' ompa ome días, ⁴¹ iwán mia' máj kicredojkej iga kikakikej yej yéj kijtowaya. ⁴² Iwán kijlijkej siwa':

—Inán nicredowaj, ayejsan iga inón yej tej anne-ijlijkej, sino que iga nejemen no nikakikej iwán nikmatij iga yéj nokta in Cristo yej kisalvarowa nochi gente yej ono' ipan inín tajli.

Jesús kachitialiá gobierno itekipanowani ipiltzín

† 4:36 4:36 Inín kijtjneki, yej kipowaj ye'noticiaj iga makicredokan ipan Jesús.

⁴³ Kua' pánoja inón ome días, Jesús kisa' Samaria iwán yajki ipan ital Galilea. ⁴⁴ Porque Jesús kijtoj iga nisé profeta ayá' kiye'itaj ipan iyaltepe'. ⁴⁵ Kua' asi' Galilea, yej ompa chantitoyaj ki-omemawijkej Jesús, iga la gente no yajkaj Jerusalén iga kilwichiwilitoyaj la Pascua iwán kitakej inochi yej íkua' kichij Jesús.

⁴⁶ Jesús yajki sej altepe' yej itoka' Caná yej ono' estado de Galilea, kan kichij vino iga a'ti. Iwán ompa onoya se taga' yej itekipanowani el rey. Inón taga' ichan altepe' Capernaum wan wetitoya ipiltzin. ⁴⁷ Kua' inón tekipanowani kimati' iga Jesús kisa'ya Judea iwán asi'ya Galilea, yajki kitato iwán kitejteki'ijlij iga mayawi ichan iga maki-achitianti ipiltzin, yej mikisnekiaya. ⁴⁸ Jesús kijtoj:

—Amejemen ayá' ankiçredowaj, siga ayá' ankitaj tejté yej ayi'pa mo-ita.

⁴⁹ E' inón tekipanowani kijtoj:

—NoTeko, nimanín xaj, miej aya miki nopiltzin.

⁵⁰ Jesús kijtoj:

—Xaj mochan; mopiltzin isato'.

Inón taga' kiçredoj yej Jesús kijlij, iwán yajki. ⁵¹ Miej asitiaya ichan, itekipanowanimej kixnamikitoj iwán kijlijkej:

—jMopiltzin isato'!

⁵² Yéj kitajtan itekipanowanimej te hora pewa' iga yéktiya kimachilij ipiltzin, iwán kijlijkej:

—Yalwa a la una de la tarde pojpoliwi' iga kawantoya.

⁵³ Tetaj kejlan iga inón hora nokta kua' Jesús kijlij: “Mopiltzin isato'”; iwán yéj iwán inochi ifamiliaj kiçredo-kej ipan Jesús.

⁵⁴ Iga ininya ome vej Jesús kichij milagro kua' yajki Galilea iga kisa' Judea.

5

Jesús kachitialiá se yej takuḡwayaxto' yej ichan Betesda

¹ Máj máj judiyojmej nemi ilwichiwayaj ken kitekimakaj itájtɔl Dios, iwán Jesús yajki sej Jerusalén kan nento' ilwi'. ² Ipan inón altepe', itenoj puerta yej itoka' borrejojmej* onoya se ayawalwéj, ipan hebreo† itoka' Betesda, kipiá cinco itasejkanyo. ³ Ompa wejwetztoyaj komati yej wetitokej, pachamej, koxomej iwán sekin yej awel molinayaj yej kichixtoyaj mamolina a'ti. ⁴ Iga kua'san iyángel‡ Dios temowaya ipan a'ti iwán kipepeyawaltiaya; iwán yej achto kalakiá ipan a'ti, kua' pachiwiá iga pepeyawaya, achitiaya san katiapa kokolis makipiá. ⁵ Ompa onoya se taga' yej wetitoya treinta y ocho años. ⁶ Kua' Jesús kita' iga ompa wetzto', kimati' iga ikay ompa ono', kitajtan:

—¿Ix tikneki xi-achitiá?

⁷ Yej wetito' kijtoj:

—NoTeko, ayagaj ne-akiá atampa kua' pepeyawaya a'ti. Kua' nikneki manikalaki, sewo' achto kalaki.

⁸ Jesús kijlij:

—Ximoketza, xikui motapech iwán xaja.

⁹ Íkua'san in inón taga' achitiá', kikui' itapech iwán pewa' nejnen. E' como inón día mosewilo, ¹⁰ judiyojmej kijlijkej yej achitiá':

—Inín día mosewilo; ayekti iga xikuiga motapech.

¹¹ Inón taga' kijtoj:

—Yej neachitiantij, ne-ijlij: “Xikui motapech iwán xaja.”

¹² Yejemen kitajtankej:

—¿A'yéj in inón yej mitzijlij: “Xikui motapech iwán xaja”?

* 5:2 5:2 Weyi-altepe' Jerusalén tzaktoya iga tekólal wan kipiaya mia' kan kalakilo, sejsé de inimej kipiaya itoka'. † 5:2 5:2 Xikita glosario “Hebreo”.

‡ 5:4 5:4 Xikita glosario “Ángel”.

¹³ E' inón taga' ayá' kimatiá a'yéj kachitíaltij, iga Jesús kajkákala' tatzatzalan, inón iga akixmati'. ¹⁴ Iwán Jesús kasi' weyitiopan in inón yej kachitíaltij, iwán kijlij:

—Ta' xinekaki, inán ti-achitia'ya, ay'ya xikchiwa yej ayekti, iga amo majya sej tiwetías.

¹⁵ Iwán inón taga' yajki, iwán kijlij judiyojmej iga Jesuswa' in yej ki-achitíaltij. ¹⁶ Inón iga judiyojmej kitemowayaj Jesús iwán kimiktijnekiáj, iga taachitíaltiya ipan día kua' mosewilo. ¹⁷ E' Jesús kijtoj:

—NoTaj nochipa tekipanowa, iwán nej no nitekipanowa.

¹⁸ Inón iga judiyojmej majya kimiktijnekiáj Jesús, ayejsan iga ayá' kichiwaya ken tatekimaka la ley iga amo matekipano ipan día kua' mosewilo, no kijtowaya iga iTaj Dios, ijkón kijtojneki iga yéj no Dios.

Ken iga reinarowa iPiltzín Dios

¹⁹ Iwán Jesús kijtoj:

—Nimitznojma-ijliáj iga nej yej iPiltzín Dios noselti awel nikchiwa nité; nikchiwasan petz yejsan nikita iga kichiwa noTaj. Inochi yej kichiwa noTaj, no nikchiwa nej yej nitePiltzín. ²⁰ NoTaj nepoxchokiliá iwán nenextiliá inochi yej kichiwa; iwán yáwi-o' máj nenextiliti mia' yej ayagaj wel kichiwa, iga inón ankitaskej, te anmoyolmajtiskej.

²¹ Iga ijkón ken noTaj kixitiá yej miktokej iwán kimaka vida, no nej yej tePiltzín yej nej niknekis, nikmakas vida.

²² TeTaj ayá' tajuzgarowa, nej yej iPiltzínnya nemá' iga wel manitajuzgaro, ²³ iga inochi gente maneweyimatilti nej yej tePiltzín kensan noTaj no kiweyimatiltiáj. Yej ayá' kiweyimatiltiáj tePiltzín, ayá' no kiweyimatiltiá noTaj yej netitan.

²⁴ 'Nimitznojma-ijliáj: Yej kikaki yej nikijtowa iwán kicredowa ipan yej netitan, nochipa yawi onoti wan Dios; ayo' mojttoj iga makicastigarokan iga kichij yej ayekti,

mikíkaya wān ojpa-ísa'ya sej. ²⁵ Nimitznojma-ijliáj, iga yawi asiti la hora, iwán ámansan nokta, kua' yej miktokej[§] yawij kikakitij notájtōl nej yej iPiltzīn Dios; iwán yej kicredoskej yawij isatij. ²⁶ Iga noTaj Dios wel tamaka vida, no nemá' nej yej iPiltzīn iga manitamaka vida. ²⁷ Iwán nemá' poder iga wel manitajuzgaro, iga nej iPiltzīn Taga'. ²⁸ Amo ximoyolmajtikān iga inīn nikijtowa, iga yawi asiti kua' nochi yej miktokej yawij kikakitij notájtōl ²⁹ iwán kijkisaskej kajkān tōktokej. Yej kichijkej yej yekti, yawij ojpa-isatij iwán nochípaya onoskej wān Dios; e' yej kichijkej yej ayekti, yawij ojpa-isatij iga yawij kicastigarōtij.

Monextiá iga Jesús mandarowa

³⁰ 'Nej awel nikchiwa nité yej nejsan nikneki. Nitajuzgarowa ijkōn ken netekimaka noTaj, iwán yej nej nikchiwa ijkonya nokta, iga ayá' nemi nikchiwa ken nej nikneki, sino que nemi nikchiwa ijkōn ken kineki toTaj yej netitan. ³¹ Siga nejsan katka manikijto iga ómpaya ken nikchijto', wel mojtowa iga nemi nitakajkayawa. ³² E' ono' sewo' yej ye'tatapowa iga nej, iwán nej nikmati iga inōn yej nemi ye'tajtowa iga nej, ayá' takajkayawa. ³³ Amejemen ankititankej yej makitajtanitij Juan, iwán yej yéj kijtoj, melá' nokta. ³⁴ E' nej ayá' nikneki iga agaj maye'tajto de nej, inīn nikijtowa iga xicredokān yej kijtoj Juan wān ximosalvarokān. ³⁵ Juan kua' tamachtij, itájtōl ken tikita katka se ti'ti yej wewelontoya iwán tawīaya, iwán amejemen ankinekikej xipākikan iga inōn ti'ti yej ayá' wejkaj mitztawijtoyaj. ³⁶ E' nej nikpiá kān niktaksaltiá notájtōl, māj yekti que yej kijtoj Juan. Yej nej nikchiwa, inōn yej toTaj ne-ijlij iga manikchiwa, iwán inōn yej nikchiwa, kinextiá iga kena, toTaj netitan. ³⁷ Iwán toTaj yej netitan, no ye'tajtowa iga nej, iwán amejemen

§ 5:25 5:25 "Yej miktokej" anka kijtojneki yej aya kixmatij Dios.

ayí' ankikakij itájtol, niga ayí' ankitaj, ³⁸ niga ankipiáj itájtol ipan amoalmajmej iga ayá' ankidrowaj ipan nej nej netitan toTaj. ³⁹ Amejemen anmoye'machtiáj itájtol Dios, iga amejemen ankijtowaj iga wel ompa ankasij yej mitznexiliáj kén wel xonokan nochipa wan Dios; ompa kan ijkuilijto' tajtowa de nej, ⁴⁰ e' amejemen ayá' ankinekij xinetchokan iga xonokan nochipa wan Dios.

⁴¹ 'Nej ayá' nikneki agaj maye'tajto de nej. ⁴² Iwán nej nimitzximatij, iwán nikmati iga ayá' ankinekij Dios. ⁴³ Nej netitan noTaj, iwán amejemen ayá' annetajtolkuij; iwán siga se' mayokawiki yej ayagaj kititan, inón sí ankitajtolkuiliskej. ⁴⁴ ¿Kén wel annecredoskej, siga amejemen-san ankinekij iga toknimej mamitzweyimatiltikan, iwán ayí' annemij ken kajasi iga Dios mamitzye'itakan? ⁴⁵ Amo ankijoskej iga nej nimitztelwiskej iyixtaj noTaj; yejwa' mitztelwiáj Moisés, yej amejemen ipan anmoconfiarojtokej. ⁴⁶ Siga katka amejemen xicredokan yej Moisés kijtoj, nej no katka annecrowajaj, iga yej kijkuiloj Moisés tajtowa de nej. ⁴⁷ E' siga ayá' ankidrowaj yej yej kijkuiloj, ¿kén anyawij ankidrotij yej nimitzijliáj?

6

Jesús kitamaka cinco mil tajtaga'

¹ Kua' Jesús tami' tajtoj, yajki iyikampa lago de Galilea, yej no itoka' lago de Tiberias. ² Mia' kitokatinemiáj iga kitatej kichij milagro kua' kachitialtijtinemi' yej wetitokej. ³ Iwán Jesús tejkaj ipan tepé' iwán ompa motalij iwán idiscipolojmej. ⁴ Na'ya katka iga la Pascua,* yej iyilwi judiyojmej. ⁵ Kua' Jesús kita' iga pox komati yej nemi asij, kijlij Felipe:

—¿Kan tiaskej tikowatij tákual iga inochi inimej gente?

* 6:4 6:4 Xikita glosario “Pascua”.

⁶ Inón kijtoj iga makikaki tē kijtoj Felipe, iga Jesús kimatiá tē yawi kichiwati. ⁷ Felipe kijtoj:

—Ke' sē kitaniá ocho meses ni alín ayá' kimaka iga matikowakan tákual iga matikmajmakakan ajachi inimej gente.

⁸ Iwán Andrés yej iyiknīn Simón Pedro, yej nō idiscípuloj Jesús, kijtoj:

⁹ —Nigaj ono' sē choochīn, kipiá cinco pan de cebada iwán ome topoj; e' inín ni alín ayá' kimaka iga poxsan timiakejmej.

¹⁰ Iwán Jesús kijtoj:

—Xikijlikan inochi mamotalikan.

Ompa onoya sakatzitzīn, iwán motajtalijkej ken cinco mil tajtaga'. ¹¹ Iwán Jesús kikui' inomej pan, kua' támi'ya kimá' gracias Dios, kimajmá' idiscípulojmej iga yejemej makimajmakakan yej ejewatoyaj. Ijkonsan nō kichij iwán topoj, kimajmakakej este ke' kinekikej. ¹² Kua' ixwíkeja, Jesús kijlij idiscípulojmej:

—Inochi xiknechkokan yej ay' kikuajkej, iga amo mapetzpoliwi nité.

¹³ Yejemen nochi kikuikej, iwán kitemijkej doce chikiwimej itatajkolka yej ay'ya mokuaj de inón cinco pan de cebada. ¹⁴ Kua' la gente kita' iga Jesús kichij milagro, kijtojkej:

—Kena, inín profeta yej momatiá iga yawi witzeti ipan inín tajli.

¹⁵ E' como Jesús kimati' iga kinekiáj makiteki'wigakan iga makitalikan de rey, kisa' ompa, iwán yajki iyixko tepe', iga kinekiá maono iselti.

Jesús nejnemi iyixko a'ti

¹⁶ Kua' tayowáti'ya, idiscípulojmej Jesús yajkij laguna, ¹⁷ tejkajkej ipan sē ákal iwán pēwakej apanowaj iga

maasikaŋ Capernaum. Inón hora mela'takomíchkanya nokta, iwán Jesús aya asiá. ¹⁸ Iwán íkua' pewa' ejeka' yej pox tajpalej iwán mopapalakachowaya a'ti. ¹⁹ Kua' nejnénkeja ipan ákal ken cinco o seis kilómetros, kitakej Jesús iga nejnentiwi' iyixko a'ti iga kina'techojtiwi' ákal, iwán majmawikej. ²⁰ Jesús kijtoj:

—¡Nej niJesús, amo ximajmawikaŋ!

²¹ Iwán yejemen taomemawijkej iga kitejkawiltijkej Jesús ipan ákal, iwán nimaninsan asikej ompiga kan nemi yayaj.

La gente kitemowa Jesús

²² Ipanya se' día, yej kawikej iyikampa a'ti, kimatikej iga Jesús idiscipolomej yajkij ipan inón setzin ákal yej ompa onoya, iwán Jesús ayá' yaya iwamej. ²³ Mie' se' akalme' asikej yej kiskej ipan altepe' Tiberias, asikej na'san kan takuajkej kua' toTeko kimá' gracias Dios iga tákual. ²⁴ Inón iga kua' la gente kitakej iga ompa ateyi Jesús, niga idiscipolomej, tejtejkajkej ipan akalme' iwán yajkij Capernaum iga kitemotoj.

Jesús kenkua' pan yej tamaka vida

²⁵ Kua' yejemen asikej iyikampa laguna, kasikej Jesús iwán kitajtankej:

—Tamachtiani, ¿keman tiwalaj nijiga?

²⁶ Jesús kijtoj:

—Nej nikijtowa iga amejemen anetemojtinemij iga san antakuajkej este amixwikej, ayéj iga ankidre'ojkej yej ankitakej iga nikchiwa milagro. ²⁷ Amo xitekipanokan iga san tákual yej tami, sino que iga tákual yej kichiwa iga xonokan nochipa wan Dios. Inómpawa' in tákual yej nia nimitzmakatij, nej yej iPiltzin Taga', iga Dios yej tóTajpa kijlij iga ijkón makichiwa.

²⁸ Kitajtankej:

—¿Te nikchiwaskej iga manikchiwakan ken Dios kineki?

²⁹ Jesús kijtoj:

—Dios kineki iga xicredokan ipan inon yej yéj kititan.

³⁰ Iwán kitajtankej:

—¿Te milagro wel annenextiliáj iga manikitakan iga manimitzcredokan? ¿Te wel tikchiwa? ³¹ Ikyá nota-jwewejmej kikuajkej maná† ipan desierto, ken kijtowa kan ijkuilijto: “Dios kimá' inomej iga makikuakan pan yej walaj ipan cielo.”

³² Jesús kijtoj:

—Nej nimitzijliáj: Ayéj Moisés yej tamajmaka pan yej wi' ipan cielo, sino que noTaj yej tamajmaka in mela'pan yej wi' ipan cielo. ³³ Iga inon pan yej Dios tamaka, inon yej temoj ipan cielo, iwán kimaka vida nochi gente.

³⁴ Iwán yejemen kijtojkej:

—NoTeko, nochipa xinemakakan inompa pan.

³⁵ Iwán Jesús kijtoj:

—Nejwa' in inon pan yej tamaka vida. Yej netoka ayí' yawi mayanati; iwán yej ncredowa, ayí' yawi atanekiti. ³⁶ E' ken nimitzijliájkeja, ayá' anncredowaj, malej iga anne-itákeja. ³⁷ Nochi yej toTaj nemaka, netokaj; iwán yej netokaj, aniksenkokajtewaskej. ³⁸ Iga nej ayá' niwalaj ipan cielo iga san manikchiwaki kensan nikneki, sino que iga manikchiwa ken kineki yej netitan. ³⁹ Iwán ijkín kineki toTaj yej netitan; iga amo manikpolo nisé yej yéj netitanilij, sino que manikojpa-ixiti keman kua' yéj wi' tajuzgaroki. ⁴⁰ Yej netitan kineki iga inochi yej kitachiliá iPiltzin Dios, iwán kicredowa ipan yéj, nikeman aylya mikis, iwán nej nia nikojpa-ixititi kua' Dios wi' tajuzgaroki.

---

† 6:31 6:31 Dios kimá' maná israelitajmej iga makikuakan, kua' nemi yayaj ipan desierto. Ex 16

⁴¹ Inón iga judiyojmej pēwakej kipopowakej Jesús, iga sanki' kijtoj: “Nej nipaṇ yej temoj ipan cielo.” ⁴² Iwán kijtojkej:

—¿In inín ayejtaj Jesús yej ipiltzín José? Tejemen tikixmatij itaj iwán iye'. ¿Iwán inán kijtowa igaki' temoj ipan cielo?

⁴³ Iwán Jesús kijtoj:

—Ay'ya xinepopojtokan. ⁴⁴ Ayagaj wel netoka siga ayá' kiwajliga toTaj yej netitan; iwán nej nia nikojpa-ixititi kua' Dios wí' tajuzgaroki. ⁴⁵ Ipan amamej kan kikuilojkej profetajmej, kijtowa: “Dios yawi kimachtiti inochi.” Nochi yej kikaki toTaj, momachtía ípan, iwán netoka.

⁴⁶ 'Ayéj iga ágaja kita' toTaj; nikíta'san nej yej niwalaj de Dios. ⁴⁷ Nej nimitzijliáj, yej necredowa, nochipa yawi onoti wan Dios. ⁴⁸ Nejwa' in paṇ yej nitamaka vida. ⁴⁹ Amo-ikyapatajwan kikuajkej maná ipan desierto, iwán malej ijkón, mikíkejsan; ⁵⁰ e' nej nitajtowa de inón paṇ yej temowa ipan cielo; yej kikua inón paṇ, ayá' mikis. ⁵¹ Nejwa' in inón paṇ yej isato'; yej temoj ipan cielo. Yej kikua inín paṇ, yawi onoti nochipa wan Dios. Inín paṇ yej nia nikmakati, ininwa' nonakayo. Nia nikmakati iga makipiá vida nochi gente.

⁵² Judiyojmej pēwakej iga mosesepan-ijliáj:

—¿Kén matemaka inakayo iga matikuakan?

⁵³ Jesús kijtoj:

—Nej nimitzijliáj, siga ayá' ankikuaj nonakayo nej yej iPiltzín Taga' iwán ayá' ankoniáj noesyó, awel amisatoskej iyixtaj Dios. ⁵⁴ Yej kikua nonakayo iwán koniá noesyó, nochipa yawi onoti wan Dios; iwán nia nikojpa-ixititi kua' Dios wí' tajuzgaroki. ⁵⁵ Iga nonakayo mela'tákual nokta, iwán noesyó melá' nokta yej mooniá. ⁵⁶ Yej kikua nonakayo iwán koniá noesyó, setito' nowan, iwán nej nisetito' íwan. ⁵⁷ ToTaj yej netitan isato', iwán nej nisato'

iga yéj; ijkonsan nō yej kikua nonakayo, onos iga nej.
⁵⁸ Nej ayéj ken inón pan yej kijliáj maná yej kikuajkej
 amo-ikyapatajwan, malej iga kikuajkej, e' mikíkejsan. Nej
 pan yej temoj ipan cielo. Yej kikua inínbapa pan, yawi
 onoti nochipa wan Dios.

⁵⁹ Jesús ijkón tamachtij tiopan ipan altepe' Capernaum.

Tájtōl yej kichiwa iga nochipa matonokan wan Dios

⁶⁰ Kuá' kikakikej kén iga Jesús tamachtía, mia' yej
 kitokatinemiáj Jesús kijtojkej:

—Inín yej kijtowa ayagaj kojasi; ¿A' wel kitajtōlkuilij?

⁶¹ Jesús kimati' iga yej kitokatinemiáj kipopojtoyaj,
 tatajtan:

—¿Ix mitzkuesowaj iga ijkón nitamachtij? ⁶² ¿Te ankij-
 towayaj siga xine-itakan nej yej iPiltzín Taga', nemi nite-
 jkawi kan achto nonoya? ⁶³ Espíritojwa' in yej kichiwa iga
 matonokan; iselti tonakayo akichiwa nité, iwán tajtōlmej
 yej nimitzijlijkej wāljaj ipan Espíritu iwán tamaka vida.

⁶⁴ E' ónogo' sekin de amejemen yej ayá' kicredowaj.

E' Jesús kimatiáy aja'yéj yej ayá' kicredowayaj, iwán
 a'yéj yawi kinextiti iga makikitzkikan. ⁶⁵ Iwán kijtoj:

—Inón iga nimitzijljkeja iga ayagaj wel wí' kan nono',
 siga toTaj ayá' kiwajliga.

⁶⁶ Iwán íkuá'ya, mia' yej kitokatinemiáj Jesús kikajte-
 jkej, iwán ay'ya nemiáj iwán Jesús. ⁶⁷ Jesús kitajtan doce
 idiscipolomej:

—¿Amejemen nō anyajnékija?

⁶⁸ Simón Pedro kijtoj:

—NoTeko, ¿a'ya se' maniktokakan? Motájtōl nenextil-
 iáj kén iga wel manonokan nochipa wan Dios. ⁶⁹ Nejemen
 nicredójkeja, iwán nikmatij iga tej tiCristoj yej iPiltzín
 Dios yej isato'.

⁷⁰ Jesús kijtoj:

—¿Ix aya'taj andocejmej nimitztapejpenkej? Iwán se de amejemen tzitzimi'.

⁷¹ Kua' inín kijtoj, Jesús nemi tajtowa de Judas Iscariote, ipiltzin Simón, iga Judas yawi kinextiti iga makikitzkikan, malej iga yéj se de inón doce idiscípoloj Jesús.

7

Iyikniwan Jesús akicredowayaj

¹ Kua' nochi inín panoj, Jesús nemiá ipan ital Galilea; ayá' kinekiá maono ipan ital Judea, iga ompa judiyojmej kimiktijnekiáj Jesús. ² E' como asitiayay iyilwi ranchojtztzin*, se ilwi' yej kichwayaj judiyojmej, ³ iyikniwan kijlijkej:

—Amo xikawi nigaj; xaj Judea iga yej mitztokaj yej ompiga onokej, no makitakan yej tikchiwa yej ayi'pa mo-ita. ⁴ Siga agaj kineki makixmatikan, ayá' kichiwa tejté ichtákan, e' siga tikneki mamitzixmatikan, yej tikchiwa, xikchiwa kan nochi mamitzita.

⁵ Niga iyikniwan ayá' kicredowayaj. ⁶ Iwán Jesús kijtoj:

—Aya asi nohoraj, e' iga amejemen malej iga námol hora, nochi yekti. ⁷ Yej ayá' necredojskej, amejemen awel mitziyay, e' nej, kena ne-ijiyaj, iga niknextiliáj iga kichijtokej yej ayekti. ⁸ Amejemen xakan ilwitaj; nej ayá' nia iga aya asi nohoraj.

⁹ Kua' tami' inín kijtoj, Jesús kawi' Galilea.

Jesús yawi ipan iyilwi ranchojtztzin

¹⁰ E' kua' yájkija iyikniwan, Jesús yajki no ilwitaj, malej iga ayagaj kita', ken kua' ichtakayajki. ¹¹ Judiyojmej kitemowayaj Jesús ilwitaj, iwán kijtowayaj:

—¿Ix kan an ono' in inón taga'?

* 7:2 7:2 Xikita glosario “Tabernáculos o iyilwi ranchojtztzin”.

¹² Iwán poxsan mia' t̄atapowayaj de Jesús. Sekin kijtowayaj: “Inín taga' pox kichiwa yej yekti”, e' sekin kijtowayaj: “Inín ayá' kichiwa yej yekti; takajkayawa.”

¹³ E' la gente ichtákan tajtowayaj de Jesús iga kimaj-mawiliayaj judiyojmej yej mandarowayaj.

¹⁴ Kuá' náwiya día iga nentoya ilwi',[†] Jesús kala' tiōpan-ijti' iwán pe' iga tamachtiá. ¹⁵ Judiyojmej madmiradowayaj, iwán kijtowayaj:

—¿Kén kichiwa in inín taga' iga pox wel tamachtiá? Ayá' momachtij.

¹⁶ Jesús kijtoj:

—Ken nimitzmachtiáj ayéj nejsan nikijtowa, iga ijkón kijtowa yej netitan. ¹⁷ Siga agaj kineki makichiwa ken kineki Dios, yawi kixmatiti siga yej nitamachtiá wi' de Dios o nejsan nikijtowa. ¹⁸ Siga nogánajsan niknekiá manimoweyimati, nejsan nimotajtowiliaya. E' nikneki mamoweyimatilti yej netitan. Inón iga yej nikijtowa, ijkonya nokta iwán ayá' nitakajkayawa.

¹⁹ ¿Ix ayejtaj Moisés mitzmakakej la ley? Iwán nisé de amejemen ayá' kichiwa ken ijkuilijto'. ¿Te iga annemiktijnekij?

²⁰ La gente kijtojkej:

—¡Tinemi wān Tzitzimi!! ¿A'yéj mitzmiktijneki?

²¹ Jesús kijtoj:

—Igasan nikchij yej yekti ipan día kuá' mosewilo, ayá' ankiye'itakej. ²² E' Moisés mitznextilijkej iga ximocircuncidarōkan,[‡] (malej iga ayéj achto Moisés yej tatekimá' iga mamocircuncidarōlo, yajkij amo-ikyapatajwān), inón iga amejemen anki-circuncidarowaj se choochin malej iga ipan día kuá' mosewilo. ²³ Iwán inán amejemen iga san ankichiwaj ken kijtowa iley Moisés, anki-circuncidarowaj

[†] 7:14 7:14 Lev 23:33-36   [‡] 7:22 7:22 Xikita glosario “Circuncisión”.

se choochin ipan día kua' mosewilo, ¿te ígataj mitzkue-sowaj iga nitaachitaltij ipan día kua' mosewilo? ²⁴ Amo xitajuzgarokan san ken ankitaj, kua' agaj ankijuzgarowaj, xitaye! juzgarokan.

Jesús kijtowa kan walaj

²⁵ Sekin yej chantitoyaj Jerusalén, pewakej tatajtankej:

—¿Ix ayéj inín in yej kitemojtinemij iga makimiktikan?

²⁶ Ta' xikitakan, ne tatajtojtó' kan onolo', iwán ayagaj kijliá nité, in yej mandarowaj, ¿ix an kimela' kredójkeja iga inín taga' in Cristo? ²⁷ E' tejemen tikmatij de kan wí'; iwán kua' mawiki Cristo, ayagaj yawi kimatiti de kan wí'.

²⁸ Kua' Jesús kikagui' inín, tamachtijtoya tiopan-ijti', iwán tajtoj recio:

—¿Wantaj ankijtowaj iga anne-ixmatij wan ankimatij kan niwalaj! E' ayá' niyokawalaj, sino que netitan se yej ayí' takajkawawa, yej amejemen ayá' ankixmatij. ²⁹ Nej sí nikixmati iga ipan yéj nikisa', iwán yéj netitan.

³⁰ Iwán kinekiáj makikitzkikan, e' ayagaj kimatalilij iga Dios aya kine'. ³¹ Mia' yej kicredojkej ipan yéj, iwán kijtojkej:

—Kua' mawiki Cristo, ¿ix majya yawi kichiwati milagro que inín taga' kichíwa?

Fariseojmej kitekimaka policijajmej iga makipresojuwikan Jesús

³² Fariseojmej kikakikej yej la gente kipojtoyaj de Jesús; iwán fariseojmej iwán ijefejmej sacerdotejmej kititankej policijajmej[§] yej tacuidarowaj weyitiopan iga makikitzkikan Jesús. ³³ Iwán Jesús kijtoj:

§ 7:32 7:32 Xikita glosario “Policijajmej yej tacuidarowaj weyitiopan”.

—Ayá' niwejkawas iga amowan nia nonoti, iwán niati sej kan ono' yej netitan. ³⁴ Amejemen annetemoskej, e' ayá' anneasiskej, iga awel anyaskej kan nej nonos.

³⁵ Judiyojmej pewakej iga mosesepantajtani:

—In inín, ¿kan an yati iga ay'ya wel tikasiskej? ¿Ix an yati kimachtiti judiyojmej yej chantitokej ipan ítal griegojmej, inomej yej papayintinemij iwán kimachtij no griegojmej? ³⁶ ¿Ix te an kijtojneki in inón yej kijtoj: “Annetemoskej, e' ayá' anneasiskej, iga awel anyaskej kan nia nonoti”?

Weyamej yej kipiá a'ti yej isato'

³⁷ Kua' ási'ya día iga tami ilwi', inón día nokta yej máj weyi-ilwi'; inón día, Jesús moketza' iwán tajtoj recio:

—Siga agaj ataneki, mawiki kan nono' iwán maati. ³⁸ Xicredokan notájtól iwán ipan amoalmajmej kistos ken weyamej yej kichi'waj iga xonokan nochipa wan Dios. Ijkón kijtowa kan ijkuilijto' itájtól Dios.

³⁹ Iga inón kijtoj Jesús, kijtoj iga yej kicredoj itájtól, kipiás iyEspíritoj Dios; íkua' aya witzíá iyEspíritoj Dios, iga Jesús aya kiweyimatiltiayaj ipan cielo iga aya ojpa-isa.

Moyoyokatilo

⁴⁰ Sekin yej ompa onoyaj kua' kikakikej inín, kijtojkej:

—Inín taga' profeta nokta yej tikchixtoyaj.

⁴¹ Sekin kijtowayaj:

—Ininya in Cristo.

E' sekin kijtojkej:

—¿Ix wel Cristo ma de Galilea? ⁴² Kan ijkuilijto' kijtowa iga Cristo yawi kīsati ipan ipilówampa ipilowan rey David iwán naceroj Belén, ipansan inón altepe' kan ichan David.

⁴³ Inón iga moyoyokatilo' iga itechko Jesús. ⁴⁴ Sekin kinekiáj makipreso'wikan Jesús, e' ayagaj mixewij.

Tekiwajmej akicredowaj Jesús

⁴⁵ Policiyajmej yajkij kan onokej fariseojmej iwán ijefejmej sacerdotejmej, iwán kitajtankej:

—¿Te iga ayá' ankiwajligakej?

⁴⁶ Policiyajmej kijtojkej:

—¡Ayí' nikakij agaj matajto ken inín taga'!

⁴⁷ Iwán fariseojmej kijtojkej:

—¿Amejemen noya mitzkajkayajkej? ⁴⁸ ¿Ix ágaja de tojefejmej o de tejémejpa fariseojmej kicrédoja ipan yéj? ⁴⁹ E' inímej yej kitokaj Jesús akixmatij iley Moisés, inón iga Dios yawi kicastigaroti.

⁵⁰ Nicodemo yej se vej yajka tayowa kitatoya Jesús, yej no katka fariseo, kijtoj:

⁵¹ —Toley tatekimaka iga awel tikijtowaj iga mamiki se taga' siga ayá' achto tikakij wan tikmatij te kikometeroj.

⁵² Iwán kijlijkej:

—¿In tej no ticalileo? Ximomachti kan ijkuilijto', iwán tikitas iga nisé profeta ayá' wälaj de Galilea.

Siwa' yej najnamolnemi

⁵³ Iwán sejsé de yejemej yájkija ichamej.

8

¹ E' Jesús yajki ipan tepé' yej itoka' Olivos. ² Ipan se' día, yowalti' yajki tiopan. Iwán nochi gente kitechoj, iwán Jesús motalij iwán pewa' tamachtij. ³ Iwán yej tamachtiaj ipan la ley iwán fariseojmej, kiwajliguilijkej Jesús se siwa' yej kimawetziltijkej wan se taga' yej ayá' iwán namiktito' iwán kitalkej itajkoyan la gente, ⁴ iwán kijlijkej Jesús:

—Tamachtiani, inín siwa' nikmawetziltijkej iwán se taga' yej ayá' iwán namiktito'. ⁵ Iley Moisés tetekimaka iga ijkimpa siwa' matiktemiktikan. ¿In tej, ken tikijtowa?

⁶ Inón kijlijkej kansan makimawetziltikan, iga ijkón wel makitelwikan. Iwán Jesús mokototzoy iwán pewa'

tajkuiloj ipan tajli iga imájpil. ⁷ E' como kitajtantóyajsan, moketza' iwán kijtoj:

—Agaj de amejemej yej momachiliá iga ayí' kichij yej ayekti, inón achto makipatanaltili te'ti inín siwa'.

⁸ Iwán sej mokototzoj iwán majo' tajkuiloj ipan tajli. ⁹ E' yejemej kua' inín kikakikej, momachilijkej iga aye'nemij, iwán sejsé sejsé kistiajki. Achto kiskej yej wewétkeja. Iwán kua' nóchiya kiskej, Jesús káwi'san iwán siwa' iga ompay kikajtejkej. ¹⁰ Iwán Jesús moketza' iwán como kita' iga petz síwa'san onoya, kijlij:

—Siwa', ¿kan onokej in yej mitzmiktijnekiáj? ¿Ix ayagaj kijtoj iga ximiki?

¹¹ Siwa' kijtoj:

—Ayagaj, noTeko.

Jesús kijtoj:

—Nej no ayá' nikijtowa iga ximiki; inán xaja iwán ayo' xikchiwa yej ayekti.

Jesús yej tətawía pan toalmaj

¹² Jesús tajtoj sej iwán la gente, iwán kijtoj:

—Nej yej niktawía nochi gente pan iyalmajmej; yej netoka ayí' nemis kan takomichkan, majwa' kipiás yej kitawía ipan iyalmaj iwán kipiás nokta vida.

¹³ Fariseojmej kijtojkej:

—Tejsan timotajtowiliá, iwán iga mogánajsan timotajtowiliá, avalerowa.

¹⁴ Jesús kijtoj:

—Malej iga nejsan nimotajtowiliá, e' kena valerowa, iga nikmati kan niwalaj iwán nikmati kan nia, e' amejemen ayá' ankimatij kan niwalaj niga kan nia. ¹⁵ Amejemej antajuzgarowaj ken kiye'ita taga'. Nej ayagaj nikjuzgarowa, ¹⁶ e' siga nitajuzgarowa, nikchiwa ken kajasi iga ayá' nikchiwa noselti, sino que iwán noTaj yej netitan,

íwan nitajuzgarowa. ¹⁷ Ipan amoley ijkulijto', iga kua' ome kitakej te mochij iwán sansé kijtowaj yej kitakej, inón yej kijtowaj, ijkonya. ¹⁸ Nej nimotajtowiliá, iwán noTaj yej netitan mochiwa se' yej netajtowiliá.

¹⁹ Iwán kitajtankej:

—¿Kān ono' moTaj?

Jesús kijtoj:

—Amejemej ayá' ane-ixmatij, iwán ayá' nō ankixmatij noTaj, siga ane-ixmatiáj, nō ankixmatiáj noTaj.

²⁰ Inín tajtolmej kijtoj Jesús kua' nemi tamachtiá weyitiopan, itenoy cajontzin kān moakiá tomin iga ofrenda. E' ni agaj ayá' kikitkij, iga Dios aya kine'.

Kān nej niāj amejemen awel anyawij

²¹ Jesús kijlij sej judiyojmej:

—Nej niati, iwán amejemej annetemoskej, e' anyawij anmikitij iga ankichijtokej yej ayekti wān ayá' mitzperdonarowiliskej yej ankichiwaj. Kān nej nia, amejemej awel anyawij.

²² Iwán judiyojmej kijtojkej:

—¿Ix anka kejlāmiki iga momiktij, anka inón iga kijtowa iga awel tiaskej kān yéj yawi?

²³ Jesús kijtoj:

—Amejemen nigaj amochan ipan inín tajli, nej nochan ajko. Amejemej de inín tajli, iwán nej ayéj de inín tajli.

²⁴ Inón iga nimitzijlijkej iga amejemej anyawij anmikitij iga ankichijtokej yej ayekti wān ayá' mitzperdonarowiliskej yej ankichiwaj. Siga amejemej ayá' ancredoskej iga nej niCristoj,* anmikiskej wān ayá' mitzperdonarowiliskej yej ankichiwaj yej ayekti.

* 8:24 8:24 Español: Soy yo; judiyojmej kimatiáj iga Dios nō motokawij: “Yo Soy”. Ex 3:14; 6:2. Jesús kua' kijtowa “Yo Soy”, monextiá iga yéj el Cristo yej Dios kititan.

²⁵ Iwán kitajtankej Jesús:

—¿A'taj yej in tej?

Jesús kijtoj:

—Inonsan ken nimitzijlijkej achto. ²⁶ Ónogo' komati yej wel nimitzijliáj yej ayompa ankichi_{waj}. E' yej netitan ayá' takajkayawa iwán nikijliá la gente kensan nikagui' kijtowa yej netitan.

²⁷ E' yejemej ayá' kimatikej iga nemi tajtowa de Dios yej iTaj. ²⁸ Inón iga Jesús kijtoj:

—Kua' amejemej anyawij aneajkokuitij ipan cruz, nej yej iPiltzín Taga', íkua' ankimatiskej a'yéj nej. Ayá' nikchi_{wa} yej nej nikneki, nikijtowa kensan noTaj nenex-tilij. ²⁹ Iga yej netitan ono' nowan; noTaj ayá' nesemaka, iga nochipa nikchi_{wa} yej yejpa kiye'ita.

³⁰ Kua' Jesús kijtoj inimej tájtol, mia' kicredoj ipan yéj.

Ipilowan Dios iwán yej kichijtokej yej ayékti

³¹ Jesús kijlij judiyojmej yej kicredojkej ipan yéj:

—Siga amejemej amoconfiarojtoskej ipan notájtol, anmochiwaskej annomela'discipoloymej. ³² Iwán ankixmatiskej yej melá' nokta, iwán ken kua' ayo' nité mitzilpi-toskej.

³³ Yejemej kijtojkej:

—Nejemej ipilowan ipilowampa Abraham iwán ayí' nimochiwaskej agaj iyescłavoj;† ¿te iga tej tikijtowa iga nexitomaskej?

³⁴ Jesús kijlij judiyojmej:

—Nimitzijliáj iga inochi yej kichi_{wa} yej ayékti, ilpito' iga inón yej kichi_{wa} yej ayékti. ³⁵ Se esclavo ayá' nochipa onos ipan se kajli. E' se tepiltzín, kena, kajasi maono nochipa pan se kajli. ³⁶ Inón iga, siga nej yej iPiltzín Dios nimitzxitomaj, amejemen anmela'xitontoskej. ³⁷ Nikmati

† 8:33 8:33 Xikita glosario “Esclavo”.

iga amejemej ipilówampa Abraham. E' annemiktijnekij iga ayá' ankichi_waj ken nikijtowa. ³⁸ Nej nikijtowa yej nenextilij noTaj, iwán amejemej ankichi_waj yej amotaj mitznex_tilijkej.

³⁹ Yejemej kijtojkej:

—Notájmejwa' Abraham.

Iwán Jesús kijtoj:

—Siga katka amejemej ipilowan Abraham, ankichi_wayaj ken yéj kichij. ⁴⁰ E' inán amejemen annemiktijnekij iga san nimitzijlijkej yej melá', yej Dios nenextilij. ¡Abraham ayí' ijkón kichij! ⁴¹ Amejemej ankichi_waj ken kichi_wa amotaj.

Iwán yejemej kijtojkej:

—Nejemej ayéj nipejpejmej. Nikpiáj sesan notajmej, inonwa' Dios.

⁴² Jesús kijtoj:

—Siga melá' iga Dios amotaj, amejemej annenekíaj, iga nej netitan Dios. Ayá' niyokaw_{al}aj, sino que Dios netitan. ⁴³ ¿Te iga ayá' ankentenderowaj yej nikijtowa? Iga ayá' nokta ankikakisnekij notájt_{ol}. ⁴⁴ Amejemej amotaj tzitzimi', iwán ankichi_wasnekij ken amotaj kineki. Tzitzimi' nochipa tamiktiá iwán takajkay_{aw}a. Ayí' kijtowa yej melá' nokta, w_{an} ku_a' takajkay_{aw}a momela'nex_tia ken iga yéj nokta. Yéjwa' takajkay_{aw}a nokta iwán kichi_wa iga matakajkay_{aw}alo. ⁴⁵ E' nej nimitzijliáj yej melá' iwán amejemej ayá' annecredowaj. ⁴⁶ ¿A'yéj de amejemej wel nenextilía iga nikchij yej ayek_ti? Iwán siga nej nikijtowa yej melá', ¿te iga ayá' annecredowaj? ⁴⁷ Yej itatki Dios, kikaki itájt_{ol} Dios. E' iga amejemej ayéj de Dios, inón iga ayá' ankikakij notájt_{ol}.

Cristo onoyay ku_a' aya onoya Abraham

⁴⁸ Iwán judiyojmej kijtojkej:

—Ómpaya ken nikijtowaj iga tej tisamaritanoj[‡] iwán tikpiá iyespíritoj tzitzimi'.

⁴⁹ Jesús kijtoj:

—Ayá' nikpiá nisé malespíritoj. Nej nikweyimatiltiá noTaj iwán amejemen annealimpamatij. ⁵⁰ Nej ayá' niktemowa iga maneweyimatiltikan, e' ono' se yej kineki iga maneweyimatiltikan, iwán yéj tajuzgarowa. ⁵¹ Nimitznojma-ijliáj siga agaj kichiwa ken nej nikijtowa, nikeman ayá' mikis.

⁵² Iwán judiyojmej kijtojkej:

—An sí nikmatij iga tikpiá malespíritoj. Abraham iwán nochi profetajmej mikikej iwán tej tikijtowa: “Siga agaj kichiwa ken nej nikijtowa, nikeman ayá' mikis.” ⁵³ ¿In tej, ix majya sej que to-ikyapatajwewej Abraham? Porque yéj migui', iwán profetajmej no mikikej, ¿a'taj yéj timo-machiliá in tej?

⁵⁴ Jesús kijtoj:

—Siga nejsan nimoweyimatiltiá, ijkón ayá' movalerowa. E' noTaj yej neweyimatiltiá, inonsan yej ankijtowaj iga amoDios. ⁵⁵ E' amejemej ayá' ankixmatij. Nej sí nikixmati; iwán siga nikijtoj iga ayá' nikixmati, no tewan nitakajkayawas ken amejemej. E' nej sí nikixmati iwán nikchiwa ken yéj kijtowa. ⁵⁶ Abraham, yej amo-ikyapatajmej, pagui' iga kitasnekiá iga niwitziá; iwán kita', iwán poxsan yolpagui'.

⁵⁷ Judiyojmej kijlijkej Jesús:

—Aya tikpiá niga cincuenta años, ¿iwán tikijtowa iga tikita'ya Abraham?

⁵⁸ Jesús kijtoj:

—Nimitznojma-ijliáj iga kuá' aya teyá Abraham, nej nonoyay.

---

‡ 8:48 8:48 Xikita glosario “Samaria, Samaritanos”.

⁵⁹ Iwán kikuikej te'ti iga kitemiktiayaj Jesús; e' Jesús miyan, iwán kisa' ipan weyitiopan; panoj tatzalan iwán yajki.

9

Jesús kachitialiá se pacha

¹ Kan panotiyaya Jesús, kita' se taga' yej itékiya iga pacha. ² Iwán idiscipolomej kitajtankej:

—Tamachtiani, ¿te iga an itékiya ga pacha inín taga'? ¿Ix iga itaj o iye' kichijkej yej ayekti, o iga yéj nokta kichij yej ayekti?

³ Jesús kijtoj:

—Ayéj iga yéj kichij yej ayekti, niga itaj niga iye' kichijkej yej ayekti, sino que iga ipan yéj mamonexti yej Dios wel kichiwa. ⁴ Mie j nono' amowan nia nikchiwati itekipánol yej netitan, iga kuá' yawi tayowatiati, ayágajo' wel tekipanoj. ⁵ Mie j nono' ipan inín tajli nej kenkuá' niktawía la gente pan iyalmajmej.

⁶ Kuá' Jesús tami' inín kijtoj, chijcha' talpan wan kichij alín soki' iga ichijchal, iwán inón soki' kitálij ipan iyix yej pacha. ⁷ Iwán Jesús kijtoj:

—Xaj ximo-ixpakati ipan ayawalwéj yej itoka' Siloé — Siloé kijtojneki “yey kititankej”.

Pacha yajki iwán mo-ixpaga', iwán kuá' mokuropa', welja tachaya. ⁸ Iwán yej najna'san ichamej iwán yej kixmatiajya iga pacha, kijtojkej:

—¿Ix ayéj inín yej motaliaya iga kitajtaniá tomin?

⁹ Sekin kijtojkej:

—Kena, yéjya.

Sekin sej kijtojkej:

—Ayéj yéj, e' ijkómpasan ken yéj.

E' yej katka pacha kijtoj:

—Nejya yej katka nipacha.

¹⁰ Iwán kitajtankej:

—¿Te mitzchiwilijkej iga wel xitachá?

¹¹ Yéj kijtoj:

—Inón taga' yej itoka' Jesús, kichij alín soki' iwán netalilij ipan noyix iwán ne-ijlij: “Xaj ipan ayáwal yej itoka' Siloé iwán ximo-ixpaka.” Nej niajki iwán kua' nimo-ixpaga', welja nitachá'.

¹² Iwán kitajtankej:

—¿Kan ono' inón taga'?

Iwán yéj kijtoj:

—Anikmati.

Fariseojmej kitajtaniy pacha yej achitiá'

¹³ Iwán yej katka pacha kiwigakej iyixtaj fariseojmej. ¹⁴ E' kua' Jesús kichij soki' iga kachitaltij pacha, inón día katka kua' mosewilo, ¹⁵ inón iga fariseojmej sej kitajtankej yej katka pacha kén iga ixtapowi'. Yej katka pacha kijtoj:

—Netalilij soki' ipan noyix, iwán nimo-ixpaga' inán welja nitachá.

¹⁶ Sekin fariseojmej kijtojkej:

—Inón taga' yej kichij ijkón, ayéj Dios kititan, iga tekipanowa malej iga día kua' mosewilo.

E' sekin kijtojkej:

—¿Kén wel kichiwas milagro se taga' yej ayompa nemi?

Iwán ayá' sansé kijtowayaj, ¹⁷ iwán sej ki-ojpatajtankej inón yej katka pacha:

—Tej, ¿te tikijtowa de inón yej mitzixtapoj?

Iwán yéj kijtoj:

—Nej nikijtowa iga yéj profeta.*

* 9:17 9:17 Xikita glosario “Profeta”.

¹⁸ E' judiyojmej ayá' kicredowaj iga inón taga' pacha katka, iwán inán welja tachá, este que kinotzkej itaj iwán iye'. ¹⁹ Iwán kitajtankej:

—¿Ix inín in amopiltzin yej ankijtowaj itékiya iga pacha? ¿Kén iga inán welja tachá?

²⁰ Itaj iwán iye' pacha kijtojkej:

—Nikmatij iga inín nopiltzin, itékiya iga pacha. ²¹ E' ayá' nikmatij ken kichij iga inán welja tachá, niga no nikmatij a'yéj kixtapoj. Yéj xiktajtanikan, yéjwa' yóleja, wel imatika mitzijliáj ken kichij iga inán ay'ya pacha.

²² Itaj iwán iye' ijkín kijtojkej iga kimajmawiliayaj judiyojmej, iga judiyojmej motajtołtjkaja iga kikixtiayaj ipan tiopan yej kijtowaya iga Jesús el Mesías. ²³ Inón iga itaj iwán iye' kijtojkej: “Yéj xiktajtanikan, yéjwa' yóleja.”

²⁴ Iwán judiyojmej sej kinotzkej yej katka pacha, iwán kijlijkej:

—Xinenojma-ijlikan iyixtaj Dios; nejemej nikmatij iga inón taga' kichijto' yej ayekti.

²⁵ Yej katka pacha kijtoj:

—Nej anikmatij siga kichijto' yej ayekti o ayá', yej sí nikmatij iga nej katka nipacha iwán inán welja nitachá.

²⁶ Sej kitajtankej:

—¿Te mitzchiwilij? ¿Kén iga mitzixtapoj?

²⁷ Yéj kijtoj:

—Nimitzijljkajkej, e' amejemej ayá' annecredowaj, ¿te iga ankinekij iga sej manikojpa-ijto? ¿Ixtaj no ankinekij xiktokakan?

²⁸ Judiyojmej kajajwakej yej katka pacha, iwán kijlijkej:

—Tej sí tiktoka nokta in inón taga'. E' nejemej niktokaj Moisés. ²⁹ Nejemej nikmatij iga Dios tajtoj iwán Moisés, e' inón taga' anikmatij kan wálaj.

³⁰ Taga' yej katka pacha kijtoj:

—¡Nej inín sí anikojasi! Amejemej ayá' ankimatij kan wáľaj iwán nej ne-ixtapoj. ³¹ Tikmatij iga Dios ayá' kikaki yej kichiwa yej ayekti, kikákisan yej kiweyimatiľtiáj iwán kichiľwaj ken kineki Dios. ³² Nikeman ayí' mokaki iga se yej itékiya iga pacha, agaj wel makixtapo. ³³ Siga katka inín taga' ayá' wáľaj de Dios, awel nité kichiľwaja.

³⁴ Iwán judiyojmej kijtojkej:

—Tej yej motékiya iga tikchíto'ya yej ayekti, ¿tikneki xinemachtikan?

Iwán kikixtijkej ipan tiopan.

Yej tacháj mochiľwaj ken pachamej

³⁵ Jesús kimati' iga kikixtijkej ipan tiopan inón yej pacha katka, iwán kua' Jesús kasi', kitajtan:

—¿In tej, ix ticredowa ipan iPiltzín Dios?

³⁶ Yej pacha katka kijtoj:

—Nokoko, xine-ijli a'yéj on iga nej manicredo ipan yéj.

³⁷ Jesús kijtoj:

—Tikíta'ya, nej yej nemi nitatapowa mowan.

³⁸ Iwán inón taga', motankuaketzá' itenoj Jesús, iwán kijtoj:

—Nicredowa, noTeko.

³⁹ Jesús kijtoj:

—Nej niwáľaj ipan inín tajli iga maniknexti katiapa yej yekti iwán katiapa yej ayekti. Nej niwáľaj iga yej pachamej matachakan, iwán yej iga tacháj, mamochiľwakan ken pachamej.

⁴⁰ Iwán sekin fariseojmej yej onoyaj itenoj Jesús, kua' inín kikakikej, kitajtankej:

—¿In nejemej, no nipachamej?

⁴¹ Jesús kijtoj:

—Siga amejemej katka ampachamej, Dios ayá' mitz-itayaj iga ankichijkej yej ayekti. E' iga ankijtowaj iga antacháj, Dios mitzítaj iga ankichijtokej yej ayekti.

10

Kan mixkuñtilo pan borregoymej

¹ Jesús sej kijlij fariseojmej:

—Nimitznojma-ijliáj iga yej ayá' kalaki ipan ipuertajyo kólal kan onokej borregoymej, majwa' kalaki se' lado, inonwa' yej tachteki, iwán tamaga iga kikui yej ayéj itatki. ² E' yej kalaki ipan puerta, inonwa' in pastor yej kicuidarowa borregoymej. ³ Yej tacuidarowa pan puerta, kitapowiliá puerta iga makalaki pastor, iwán borregoymej kitajtolkakij. Pastor kinotza ipan itokamej, iwán kikikix-tiá kólalko. ⁴ Iwán kua' kikijkíxtija inochi borregoymej, in pastor tapanowa, iwán borregoymej kitokaj iga kitajtolkakij. ⁵ E' ayá' kitokaj se' yej akixmatij, majwa' senchollowaj, iga ayá' kitajtolkakij yej námol.

⁶ Jesús kinextilij kan mamixkuñtilkan, e' yejemej akimatikej te kijtojneki.

Jesús yej kiye'cuidarowa borregoymej

⁷ Inón iga Jesús sej kijlij fariseojmej:

—Nimitznojma-ijliáj iga nej ken nipuertaj kan kalaki borregoymej. ⁸ Inochi yej walkej achto que nej, inómejwa' yej tachteki iwán tamagaj iga kikuij yej ayéj itatkimej; e' borregoymej ayá' kitajtolkakikej. ⁹ Nej nipuertaj, yej ipan nej kalaki, momanawiá, ken tikita inón borrego yej kisa iwán kalaki iwán kasi saka'.

¹⁰ 'Yej tachteki wí' iga san tachtekiki, tamiktiá iwán tapolowa, e' nej niwalaj iga xiye'onokan nochipa, wan amo mamitzpolokan nité. ¹¹ Nej yej nikye'cuidarowa borregoymej. Pastor yej kiye'cuidarowa borregoymej este

motemaka iga mamiki. ¹² E' yej tekipanowa iga san tataniá, kua' kita wí' se weyi koyo',* ompa kikajtewa borregoymej, iwán cholowa, iga ayéj pastor iwán iga ayéj itatki borregoymej. Iwán weyi koyo' kitatalochtiá borregoymej, iwán sempapayinij. ¹³ Inón taga' cholowa iga yej kinékisan tomin, ayéj borregoymej.

¹⁴ 'Nej yej nikyē'cuidarowa borregoymej, inón iga nikixmati noborregoymej iwán noborregoymej nō ne-ixmatij. ¹⁵ Ijkón ken noTaj ne-ixmati nej nō nikixmati noTaj; iwán nej nimotemaka iga manimiki iga noborregoymej. ¹⁶ Nikpiá nō se' noborregoymej, yej ayá' ono' ipan inín kólal, iwán nia nō nikuajligati ipan inín kólal. Ijkón yejemej nō netajtolkakiskej, iwán onos sesan kólal iga borregoymej iwán sesan pastor.

¹⁷ 'Inón iga noTaj nechokiliá, iga nimotemaka iga nimiki iga noborregoymej iwán sej ni-ojpa-isas. ¹⁸ Ayagaj wel nemiktiá, sino que nej nimoyokatemaka iga nimiki. Nej wel nimotemaka iga manemiktikan iwán wel sej ni-ojpa-isa. Ijkón netekimá' noTaj.

¹⁹ Kua' judiyojmej kikakikej inón tajtolmej, sej moyojyokatijkej. ²⁰ Mia' kijtowayaj:

—¿Te iga ankichiwiliáj caso, yejwa' kipiá malespíritoj iwán lojotito'?

²¹ E' sekin kijtowayaj:

—Ayagaj yej kipiá malespíritoj wel ijkón tajtowa. ¿Ix wel se malespíritoj kixtapowa pachamej?

Judiyojmej ta-ijiyaj

²² Inón vej sektaj, iwán Jerusalén nemi kilwichiwiliayaj weyitiopan. ²³ Jesús onoya weyitiopan, iladoj kalten yej itoka' Salomón, ²⁴ iwán judiyojmej kiyawalojkej Jesús, iwán tatajtankej:

* 10:12 10:12 Español: lobo. Lobo ken weyi koyo'.

—¿Este kēman nīkmela'matiskej a'yéj in tej? Siga tej tiCristoj xinenojma-ijlīkan nokta.

²⁵ Jesús kijtoj:

—Nimitzījlīkeja iwán ayá' annēcredojkej. Yej anki-taj nikchiwa iga ijkón nokta netekimaka noTaj, inón kimela'nextiá a'yéj in nej. ²⁶ E' amejemej ayá' anki-crowaj iga ayéj anoborregojmej, ijkón ken nimitzījlīkeja. ²⁷ Noborregojmej netajtolkakij, iwán nej no nikixmatij iwán netokaj. ²⁸ Nej nikchiwa iga nochipa maonokan iwán noTaj, iwán ayagaj nekuilij. ²⁹ Nochi noborregojmej nemá' noTaj, yéj māj kipiá poder que nochi, iwán ayagaj wel kikuiliá yej kipiá ipan ima'. ³⁰ Nej iwán noTaj sesan.

³¹ Iwán judiyojmej sej kikuikej te'ti iga kipatanaltiliáj Jesús. ³² Iwán Jesús kijtoj:

—Nīkchija mia' yej yekti amo-ixtaj iga ipoder noTaj; ¿iga katiapa de inón yej nikchij annetemitijnekij?

³³ Judiyojmej kijtojkej:

—Ayá' niawij nimitztewitij iga tikchij yej yekti, sino que iga timaltajtoj iga Dios; tej titaga' iwán tikijtowa iga tiDios.

³⁴ Jesús kijlij judiyojmej:

—Ipan amoley ijkulijto' yej Dios kijtoj: “Amejemen andiosmej.” † ³⁵ Tikmatij iga yej kijtowa itájtōl Dios ijkonya nokta, iwán Dios kitokawij diosmej inomej yej kikakikej itájtōl. ³⁶ Siga Dios netapejpen iwán netitan ipan inín tajli, ¿kén ankijoskej iga nimaltajtoj iga nikijtoj iga nej iPiltzīn Dios? ³⁷ Siga ayá' nikchiwa yej kichiwa noTaj, amo xinēcredokan. ³⁸ E' siga nikchiwa yej kichiwa noTaj, malej ayá' annēcredowaj nej, e' xicredokan yej nikchiwa, iga xikmela'matikān nokta iga noTaj ono' nowan iwán nej nono' iwán noTaj.

³⁹ Sej kiwigasnekiáj preso, e' Jesús choloj.

† 10:34 10:34 Sal 82:6

⁴⁰ Iwán Jesús yajki ipan weya' Jordán ikisáyampa to-nati', iwán ompa kawí', kan Juan tekitabautizarowaya.

⁴¹ Mia' gente yajkij kitatoj, iwán kijtowayaj:

—Melá' iga Juan ayá' kichij nisé milagro, e' nochi ken kijtoj Jesús, ómpaya nokta.

⁴² Mia' kicredoj Jesús ompa kan onoyaj.

11

Miki Lázaro

¹ Onoya se taga' yej wetitoya yej itoka' Lázaro. Isiwa-iknimej itoka' María iwán Marta, Lázaro iwán isiwa-iknimej ichamej Betania. ² Inín María yej isiwa-iknin Lázaro yej wetitoya, ininya María yej kitoyawilij aceite yej ajwiya' ipan iyikxi toTeko iwán kiwakiltij iga itzónkal. ³ Inomej ome siwatkej tatitankej iga ijkín makijlitij Jesús:

—NoTeko, moamigoj yej tikpoxchokiliá, wetito'.

⁴ Kuá' Jesús inón kikagui', kijtoj:

—Inín kokolis ayá' kimiktij, inonwa' iga mamoweyimatilti Dios kuá' monextiá yej yéj wel kichiwa iwán iga no mamonexti iga nej iPiltzin Dios.

⁵ Malej iga Jesús kipoxchokiliaya Marta, María iwán Lázaro, ⁶ kuá' kijlijkej iga Lázaro wetito', Jesús káwigo' ome día ompa kan onoya. ⁷ Iwán kijlij idiscipolomej:

—Tiakan sej Judea.

⁸ Idiscipolomej kijlijkej:

—Tamachtiani, ikín judiyomej mitztemiktijnekiáj, ¿in-án sej tiajneki ompiga?

⁹ Jesús kijtoj:

—¿Ix aya'taj ankimatij iga día kipiá doce hora? Siga se nejnemi ipan día, ayá' mokxiwiteki iga tawilpan. ¹⁰ E' siga se nejnemi tayowakan, mokxiwiteki iga ayá' tawilpan.

¹¹ Iwán Jesús kijtoj:

—Toamigoj Lázaro kóchi'ya, e' nia nikixititi.

¹² Discípulojmej kijtojkej:

—NoTeko, siga kóchi'ya, inón kitojneki iga yawi achi-tiati.

¹³ E' Jesús inín kijtoj iga Lázaro mígui'ya, iwán idiscípulojmej kejlantoyaj anka kochtoya. ¹⁴ Iwán Jesús kinojma-ijtoj:

—Lázaro mígui'ya. ¹⁵ Nipaki iga ayá' ompa nonoya, iga ijkón máj yekti iga amejemej xinecredokan. E' tiakan matikitatij.

¹⁶ Iwán Tomás yej kijliáj Kuatej, kijlij sekin yej no discípulojmej:

—Tiakan no iga matimikikan wan Jesús.

Jesús wel ki-ojpa-ixitiá yej mikto'

¹⁷ Kua' asi' ompiga, Jesús kimati' iga Lázaro kiwígaya nawi día iga kitokakej. ¹⁸ Betania onoya itenoj Jerusalén, mo-itzttoyaj ken eyi kilómetro; ¹⁹ iwán mia' judiyojmej yajkij kipaxalowilijtoj Marta iwán María iga kiyolchikawatoj, iga migui' iyiknín. ²⁰ Kua' Marta kimati' iga Jesús nemi asi, yajki komemawito, e' María kaw'i' kalijti'. ²¹ Iwán Marta kijli Jesús:

—NoTeko, siga nigaj katka tonoya, noknín ayá' mikiá.

²² E' malej ijkón, nej nikmati iga Dios yawi mitzmakati nochi yej tej tiktajtanielij.

²³ Jesús kijtoj:

—Moknín yawi ojpa-isati.

²⁴ Marta kijtoj:

—Kena, nej nikmati iga yawi ojpa-isati kua' yej miktókeja ojpa-isaskej ipan último día.

²⁵ Iwán Jesús kijtoj:

—Nejwa' in yej nitaojpa-ixitiá iwán yej nitamaka vida. Yej kicredowa ipan nej, malej iga mamiki, ojpa-isas,

²⁶ iwán nochi yej isatokej iwán kicredowaj ipan nej, ayá' mikiskej nikeman. ¿Ix ticredowa yej nikijtowa?

²⁷ Marta kijtoj:

—Kena noTeko, nej nicredowa iga tej el Cristo yej iPiltzin Dios, yej witziá ipan inín tajli.

Jesús choka itennoj kan motoga' Lázaro

²⁸ Kua' tami' inín kijtoj, Marta yajki kinotzato María yej iyíknimpa iwán ki-ichtaka-ijlij:

—In Tamachtiani nígaja ono' iwán mitznotza.

²⁹ Kua' María inón kikagui', nimanín moketza' iwán yajki kan ono' Jesús. ³⁰ Jesús aya asiá ipan inón altepe', onoya ompa kan Marta kixnamikito. ³¹ Kua' kitakej María moketza' iwán kistewa', judiyojmej yej onoyaj chan María iga kiyolchikawaj, kitokakej, yejemej kijtojkej anka yawi kan motoga' Lázaro iga chokati.

³² Kua' María asi' kan ono' Jesús, motankuaketza' itennoj iwán kijlij:

—NoTeko, siga nigaj tonoya, noknin ayá' mikiá.

³³ Kua' Jesús kita' iga chokato' María iwán judiyojmej yej íwan walkej, Jesús poxsan moknomati' este kualo' iyalmaj. ³⁴ Iwán Jesús tatajtán:

—¿Kan ankitokakej in Lázaro?

Yejemej kijtojkej:

—NoTeko, xiwiki xikitaki.

³⁵ Iwán Jesús choga'. ³⁶ Judiyojmej kijtojkej:

—Ta' xikitakan ken iga kipoxchokiliaya Lázaro.

³⁷ E' sekin de yejemej kijtojkej:

—In inín yej kitachaltij yej pacha, ¿ix awel katka tejté kichij iga Lázaro amo mamiki?

Ojpa-isa Lázaro

³⁸ Jesús sej choga' iyalmaj, kitechoj animajxapo', inón xapo' tentzaktoya iga se weyite'ti. ³⁹ Jesús kijtoj:

—Xikanakan inón te'ti.

E' Marta yej iyiknín yej migui', kijlij Jesús:

—NoTeko, anka machaya an in noknín, iga kiwigaya nawi día iga migui'.

⁴⁰ E' Jesús kijtoj:

—¿Ix ayá' nimitzijlij, siga ticredowa tia tikitati iweyipoder Dios?

⁴¹ Iwán kenakej te'ti kan kitalkaj yej mikto'. Iwán Jesús ajkotachá' ipan cielo iwán kijtoj:

—NoTaj, nimitzmaka gracias iga tinekagui'. ⁴² Nej nikmati iga nochipa tinekaki, e' nikijtoj inín iga inimej gente yej nij onokej makicredokan iga tej tinetitan.

⁴³ Kua' tami' inín kijtoj, tzájtzi'pa iga kijtoj:

—¡Lázaro, xikisa ompa!

⁴⁴ Lázaro yej miktoyay, kisa', majma-ilpitoya iwán ijikxiilpitoya iga tzótzol iwán xaygatzaktoya iga tzótzol. Jesús kijtoj:

—Xikxixitomakan iwán mayáwiya.

Motajtoltiáj iga kipresojwiáj Jesús

⁴⁵ Iwán mia' judiyojmej yej senyajkij iwán María kua' kitakej yej kichij Jesús, kicredojkej ipan yéj. ⁴⁶ E' sekin de yejemej yajkij kitatoj fariseojmej, iwán kipowilijkej yej kichij Jesús. ⁴⁷ Iwán fariseojmej iwán ijefejmej sacerdotejmej monechkojkej wan yej kimandarowaj judiyojmej iga motatapowijkej iwán kijtojkej:

—¿Te tikchiwaskej? Inín taga' nemi kichiwa mia' milagro. ⁴⁸ Siga ijkonsan tikajtewaj, nochi gente yawi kicredoti ipan yéj, iwán yej mandarowaj Roma wítzej iga kixixitinakij toweyitiopan iwán topaís.

⁴⁹ E' se de yejemej yej itoka' Caifás yej inón año onoya iga ijefej sacerdotejmej, kijtoj:

—Amejemej ayá' ankimatij nité, ⁵⁰ niga ankimatij iga máj yekti mamiki se taga' iga nochi gente, e' amo mapoliwi nochi tokniwan.

⁵¹ E' Caifás ayejsan iga yéj kiyoka-ijtoj; iga yéj katka ijefej sacerdotejmej inón año, kijtoj ijkón iga Dios kijtajtölmá' iga Jesús yawi mikiti iga inewi judiyojmej. ⁵² Ayejsan iga judiyojmej, sino que yawi mikiti iga makinechko nochi ipilowan Dios yej papayintokej noyan pan tajli. ⁵³ Inón iga este íkuá', yej kimandarowaj judiyojmej motajtöltijkej iga makimiktikan Jesús.

⁵⁴ Inón iga Jesús ay'ya monextiaya iyixtaj judiyojmej, sino que kisa' ipan inón ítäl Judea iwán yajki itenoj desierto ipan se altepe' yej itoka' Efraín. Iwán ompa kawí' iwán idiscipoloymej.

⁵⁵ Ay'ya wejka iga judiyojmej kichiwaj ilwi' yej kijiáj Pascua,* iwán mia' gente de mia' altepemej yajki Jerusalén iga kichiwaj yej moneki† iga wel makiweyimatiltikan Dios, inín kichiwaj kua' aya pewa iyilwi la Pascua. ⁵⁶ Kitemojtinemiáj Jesús, iwán kua' onoyaj tiopan, mosese pantajtaniáj:

—¿Kén ankijtowaj? ¿Ix wi' an ilwitaj, o ayá'?

⁵⁷ Fariseojmej iwán ijefejmej sacerdotejmej tateki-makakej iga si agaj kimati kan ono' Jesús, makijto, iga makikitzkikan.

12

Se siwa' kixipatzowa Jesús

¹ Poliwiao' seis día iga mochiwa ilwi' yej kijiáj la Pascua. Jesús yajki Betania kan chantitoya Lázaro, inón yej ki-ojpa-ixitij kan miktoya. ² Ompa kichijkej tákual

* 11:55 11:55 Xikita glosario “Pascua”. † 11:55 11:55 Maltiyaj wan kitajtanilijkej perdón. Lev 15

iga komemawijkej Jesús; Marta kitajtaliaya tákual, iwán Lázaro se de inomej yej takuajtoyaj iwán Jesús ipan mesa. ³ Iwán María kiwajli' ken medio litro aceite yej ajwiya' yej chijto' de se xochi' yej itoká' nardo, yej poxsan patiyoj iwán kitoyawilij Jesús ipan iyikxi, iwán kiwakiltij iga itzónkal. Iwán noyan kalijti' taajwiayaya. ⁴ Iwán Judas Iscariote, yej ipiltzin Simón, se de idiscípuloj Jesús yej yawi kinextiti Jesús iga makikitzkikan, kijtoj:

⁵ —¿Te iga ayá' monamá' inín yej ajwiya' iga mamopalewi yej amotapialiáj? Inín ipatiyo ke' se kitaniá ipan trescientos días.

⁶ E' Judas kijtoj inín, ayéj iga kineki mamopalewi yej amotapialiáj, sino que iga tachteki, como yéj kinechkowaya tomin, kichtekiá yej ompa kenaya. ⁷ Iwán Jesús kijtoj:

—Xikajtewa, iga yéj nemi machtowiá iga netajtaliá yej netaliliskej kuá' netokaskej. ⁸ Yej amotapialiáj, nochipa onos amowan, e' nej ayá' nochipa nij annepiaskej.

Motajtoltiáj iga makimiktikan Lázaro

⁹ Mia' judiyojmej kimatikej iga Jesús ono' Betania, iwán yajkij ompiga, ayejsan iga kitatoj Jesús, no kitatoj Lázaro yej Jesús ki-ojpa-ixitij kan miktoya. ¹⁰ Iwán ijefejmej sacerdotejmej motajtoltijkej iga no yawij kimiktitij Lázaro, ¹¹ iga itechko yéj, mia' judiyojmej kikajtejkej iga kitokaj sacerdotejmej iga kitókaja Jesús.

Jesús asi weyi-altepe' Jerusalén

¹² Mia' gente yajki Jerusalén iga kilwichiwiliáj la Pascua; ipan se'ya día kimatikej iga Jesús yawi asiti ipan inón altepe'. ¹³ Iwán kimajmatekkej soya' iwán yajkij kixnamikitoj Jesús, tzajtzitajkij:

—¡Mamoweyimatilti Dios! ¡Mamoweyimatilti yej kititani toTeko Dios! ¡Maye'tajtolo iga iRrey Israel!

¹⁴ Jesús kasi' se burro iwán tejkaj ípan, ken kijtowa kan ijkulijto' itájtol Dios:

¹⁵ Amo ximajmawikan yej anchantitokej ipan altepe' Jerusalén;

xikitakan iga wi' moRrey,

tejkatiwi' ipan se burro.

¹⁶ Kua' inón kichij Jesús idiscipolomej ayá' kentererowayaj, e' máj máj kua' Jesús yáykiya ipan cielo, ke-
jlankej iga nochí inón ijkulijtoya de yéj, inón iga ijkón
mochij.

¹⁷ La gente yej onoyaj kua' Jesús kinotza' Lázaro xapoko iwán kitakej kén iga ki-ojpa-ixitij, kipowayaj yej kitakej.

¹⁸ Inón iga la gente kixnamikitoj Jesús, iga kimatikej iga kichij inón milagro. ¹⁹ Iwán fariseojmej mosepan-ijlijkej:

—Ankitákeja, awel te tikchiwaj. Ta' xikitakan, nochí gente kitoka Jesús.

Sekin griegojmej kitemowaj Jesús

²⁰ Yajkij nō sekin griegojmej iwán inomej gente yej yajkij Jerusalén ilwitaj iga kiweyimatiltitōj Dios. ²¹ Inimej griegojmej kitechojkej Felipe, yej de Betsaida, estado de Galilea, iwán kitajtankej:

—Ej, niknekij manikitakan Jesús.

²² Felipe yajki kijlito Andrés iwán iyomextimej yajkij kijlitoj Jesús. ²³ Iwán Jesús kijtoj:

—Ási'ya hora iga iPiltzin Taga' yawij kiweyimatiltitij.

²⁴ Nimitzijliáj siga se íyol trigo ayá' wetzi ipan tajli iwán miki, seguirówasan iga ono sesan; e' siga miki yawi piwiti komati íyol. ²⁵ Yej igánajsan mochokiliá, yawi poli witi, e' yej ipan inín tajli motemaka iga makisufriro iga nej netoka, nochipa yawi onoti wan Dios. ²⁶ Siga agaj kineki matekipano iga nej, manetoka; iwán kan nej nonos, ompa

no onos yej tekipanowa iga nej. Siga agaj tekipanowa iga nej, noTaj yawi kiye'itati.

Jesús kijtowa iga yawi mikiti

²⁷ 'Inán pox nitayokoxto'; ¿te nia nikijtoti? ¿Ix maniki-jto: “NoTaj, xinemanawi ipan inín yej yawij nechiwilitij inán”? E' iga inón nokta niwalaj. ²⁸ NoTaj, xikchiwa iga makiweyimatiltikan motoka'.

Iwán moká' se tájtól ipan cielo yej kijtoj:

—Níkchija iga mamoweyimatilti, iwán sej nia nikweyimatiltiti.

²⁹ Yej ompa takaktoyaj, kijtowayaj iga tatikuini', iwán sekin kijtowayaj:

—Se ángel kinotza'.

³⁰ Iwán Jesús kijtoj:

—Ayéj iga nej mokagui' inín tájtól, sino que iga amejemej. ³¹ Amanya nokta, Dios yawi kijuzgaroti nochi yej onokej ipan inín tajli, iwán aman yawi kikixtitij tzitzimi' yej mandarowa ipan inín tajli. ³² Iwán kuá' neajkokuiskej ipan cruz, nochi yawi necredoti.

³³ Iga inín yej Jesús kijtoj, kijtoj kén iga yawi mikiti.

³⁴ Iwán la gente kijtoj:

—Kán ijkuilijto' la ley kijtowa iga Cristo nochipa onos. ¿Te ígataj tikijtowa iga iPiltzín Taga' yawij kajkokuitij ipan se cruz? ¿A'yéj in inón iPiltzín Taga'?

³⁵ Iwán Jesús kijtoj:

—Yej tawía ónoso' iwán amejemej, e' ayá' wejkawas iga onos amowan. Xinemikan miej ankipiajo' inón yej tawía, iga amo mamitztechokan yówal; iga yej nejnemi takomichkan akimati kan yawi. ³⁶ Xicredokan ipan yej mitztawíaj, miej ónogo' amowan, ijkón annemiskej kan taxotalpan.

Kuá' tami' inón kijtoj, Jesús yajki kan awel kasikej.

Judiyojmej akicredowaj ipan Jesús

³⁷ Malej iga Jesús kichija mia' milagro iyixtaj yejemej, ayá' kicredojkej ipan yéj ³⁸ iga mamochiwa ken kijkuiloj el profeta Isaías:

NoTeko, ¿a'yéj kicredoj notájtól?

¿A'yéj kinextilij toTeko ipoder? *

³⁹ Inón iga awel kicredowayaj iga ijkín nō kijkuiloj Isaías:

⁴⁰ Dios kipajpachatilij iwán kiyoltakuawilij,

iga amo matachakan iga iyixmej,

niga makentenderokan iga iyalmajmej,

niga mawitzekan notennoj iga manikachitiltikan.†

⁴¹ Isaías kijtoj inón iga kita' iweyipoder Jesús, iwán tajtowaya de yéj.

⁴² E' malej ijkón, mia' judiyojmej kicredojkej Jesús, este yej máj tayakantokej, e' ayá' momela'nexxiayaj iga kimajmawiliayaj fariseojmej iga amo makixitikan tiopan.

⁴³ Akicredojkej ipan Jesús iga máj kinekiáj iga la gente makiye'itakan, que Dios makiye'ita.

Itájtól Jesús yawi kijuzgaroti la gente

⁴⁴ Jesús tajtoj recio:

—Yej kicredowa ipan nej, ayá' ipansan nej kicredowa, nō ipan noTaj yej netitan. ⁴⁵ Yej nej ne-ita, nō kita yej netitan. ⁴⁶ Nej yej nitawia, niwalaj ipan inín tajli iga yej necredowa amo maono kan takomichkan. ⁴⁷ E' siga agaj kikaki notájtól iwán ayá' kichiwa ken nikijtowa; ayéj nej yej nikjuzgarowa iga nej ayá' niwalaj iga nitajuzgaroko, sino que iga nitalvaroko. ⁴⁸ Yej aneye'ita iwán ayá' netajtol kui, óno'ya a' kijuzgarowa: notájtól yej nikijtoj, inón yawi kijuzgaroti ipan último día. ⁴⁹ Iga yej nikijtowa, ayá' nejsan niktENCHIWA; noTaj yej netitan netekimaka iwán nenextiliá te manikijto. ⁵⁰ Nikmati iga inón yej

* 12:38 12:38 Is. 53:1 † 12:40 12:40 Is. 6:10

tatekimaka noTaj, kichiwa iga yej kicredowaj nochipa maonokan wan yéj. Yej nikijtowa, nikijtowa ken noTaj netekimaka.

13

Jesús kixipaka idiscipolomej

¹ Kuá' mostápaya iyilwiyo la Pascua, Jesús kimatiáy iga ási'ya hora iga yawi kikajtewati inín tajli iga yáwiya kan ono' toTaj. Yéj nochipa kichokilij yej kitokatinemiáj, yej onoyaj ipan inín tajli, iwán iga mikis nesis iga kipoxchokiliá inimej yej yéj itatki.

² Nemi cenarowayaj. Ompa no onoya Judas Iscariote yej ipíltzimpa Simón. Tzitzimi' áchtoya kijlij Judas ipan iyalmaj iga makinexti Jesús iga makikitzkikan. ³ Jesús kimatiáy iga toTaj kima'ya nochi poder, kimatiá iga yéj kititan iwán yawi sej kan ono' Dios. ⁴ Moketza' kan nemi cenarowa, kikixtij isotantzótzol iwán motajko-ilpij iga toalla. ⁵ Iwán kakij a'ti ipan se xikal iwán pewa' kixipaka idiscipolomej, iwán kijikxiwatztiajki iga tzótzol yej iga tajko-ilpitoya.

⁶ Kuá' asi' itenoj Simón Pedro, Pedro kijtoj:

—NoTeko, ¿ix kajasi iga tej xine-ikxipaka?

⁷ Jesús kijtoj:

—Inán ayá' tikentenderowa yej nemi nikchiwa, e' keman tikentenderoj.

⁸ Pedro kijlij:

—Ayí' nimomakas iga xine-ikxipaka.

Jesús kijtoj:

—Siga ayá' nimitzixipaka, awelwa' timochiwa tinodiscipoloj.

⁹ Simón Pedro kijtoj:

—NoTeko, ámosanwa' xine-ikxipaka; no xinemapaka iwán no xinekuapaka.

¹⁰ E' Jesús kijtoj:

—Yej máltijo' kinékisan mamó-ixxipaka iga inoyan ejto'. Iwán amejemen an-ejtokej, malej iga ayá' amonochin.

¹¹ Kijtoj iga ayá' inochin ejtokej, iga kimatiá a'yéj yawi kinextiti iga makikitzkikan.

¹² Kua' tami' ta-ijxipaga', Jesús sej kakij isotantzótzol, iwán sej kixnan mesa iwán kijtoj:

—¿Ix ankentenderowaj yej nimitzchiwilijkej?

¹³ Amejemen anne-ijliáj iga nej amoMaestroj iwán iga amoTeko, iwán ómpaya iga ijkón anne-ijliáj. ¹⁴ Siga nej amoMaestroj iwán amoTeko, nimitzixxipakakej, ijkonsan nō amejemen ximosepan-ixxipakakan. ¹⁵ Nej nimitznexxilijkej ken xikchiwakan, iga ijkonsan nō xikchiwakan ken nimitzchiwilijkej. ¹⁶ Nimitznojma-ijliáj iga nisé tekipanowan awel mochiwa majya sej que ipatrón, iwán nisé yej kititankej ayá' majya sej que yej tatitan. ¹⁷ Siga ankentenderowaj inin yej nimitzijlijkej iwán ankichiwaj, anyolpaktoskej.

¹⁸ 'Inin ayá' nemi nimitzijliáj amonochin, iga nikye'ixmati aja'yéj niktapejpen. E' yawi mochiwati yej kijtowa kan ijkuilijto': “Yej takua nowan, ne-ijiyay.” ¹⁹ Áchtoya inin nimitzijliáj iga kua' mochiwas, amejemen xikmatikan a'yéj nej. ²⁰ Nimitznojma-ijliáj iga yej ki-omemawia yej nej niktitani, nej neomemawia, iwán yej neomemawia, ki-omemawia yej netitan.

Judas yawi kinextiti Jesús iga makikitzkikan

²¹ Kua' tami' inin kijtoj, Jesús poxsan moyolmiktij, iwán kinojma-ijtoj:

—Nimitznojma-ijliáj, iga se de amejemen yawi nenextiti iga manekitzkikan.

²² Iwán discipolomej mosesepantachilijkej iga ayá' kimatiáj de a'yéj nemi tajtowaya. ²³ Se de idiscipoloy, yej

Jesús kipoxchokiliaya, takuajtoyaj itenoj; ²⁴ iwán Simón Pedro kimanotza' iga kitajtan de a'yéj nemi tajtowa.

²⁵ Iwán inón discípulo máj kina'techoj Jesús, iwán kitajtan:
—NoTeko, ¿a'yéj?

²⁶ Jesús kijtoj:

—Nia nitapaloṭi iga tájkol pan, iwán yej nikmakas, inonya nokta.

Iwán tapaloj iga tájkol pan iwán kimá' Judas Iscariote, yej ipiltzín Simón. ²⁷ Kua' Judas kikui' pan, Tzitzimi' kala' ipan iyalmaj. Iwán Jesús kijtoj:

—Yej tia tikchíwati, xikchíwaya sémiya.

²⁸ E' ni agaj yej kixnantoyaj mesa akimati' te iga ijkón kijlij. ²⁹ Judas kinentiaya kuetaxbolsaj kan kenaya tomin, sekin kijtojkej anka Jesús nemi kijliá iga makikowa tejté yej moneki ipan ilwi' o makimaka tejté yej ayá' motapial-íaj. ³⁰ Kua' Judas kíkui'ya in pan, kisa'. Íkua'wa' takómiya.

Yej Jesús tatekimaka

³¹ Kua' Judas kisa'ya, Jesús kijtoj:

—Inán monextiá iweyipoder iPiltzín Taga', iwán iweyipoder Dios monextiá ipan yéj. ³² Siga iPiltzimpa Taga' kinextiá iweyipoder Dios, Dios kinextij iweyipoder iPiltzín, iwán inanwa' yáwiya kinextiti. ³³ Nopilowantzitzín, ayo' máj nonos amowan. Amejemen annetemoskej; e' inonsan yej nikijlij judiyojmej, inonsan no nimitzijliáj amejemen: Ayá' wel anyaskej kan nej nia. ³⁴ Nimitzmakaj inín nuevo mandamiento: ximosepanchokilikán. Ijkón ken nej nimitzchokiliáj, amejemen no ximosepanchokilikán. ³⁵ Siga anmosepanchokiliáj, nochi kimatis iga amejemen annodiscipolomej.

Pedro kijtoj iga akixmati Jesús

³⁶ Simón Pedro kitajtan Jesús:

—NoTeko, ¿k_{an} tia?

Jesús kijtoj:

—K_{an} nej nia; in_{án} awel tinetokas, e' k_{eman} tinetokas.

³⁷ Iw_{án} Pedro kijtoj:

—NoTeko, ¿te iga in_{án} awel nimitztokas? Nej niksent_álija no_{al}maj iga manimiki iga tej.

³⁸ Jesús kijtoj:

—¿Ix melá' iga tiksent_álija mo_{al}maj iga timikis iga nej? Nimitznojma-ijliá iga kua' áyapa taku_ika kayo, tia tikijtoti eyi vej iga ayá' tine-ixmati.

14

Jesús kijtowa iga yéj ojti yej yawi k_{an} ono' toTaj

¹ Kijtoj Jesús:

—Amo xitayokoxtok_{an}, ximoconfiarok_{an} ipan Dios iw_{án} ipan nej no. ² Ipan íkal noTaj pox ono' k_{an} wel mochantilo, siga ayéj ijk_{ón}, nimitzijliayaj katka. Niáo'wa' nikchiwati k_{an} ximochant_ikan. ³ Kua' ni_{aj}ya iw_{án} nimitzchiwiliskeja k_{an} amonoskej, niwi' sej iga nimitzkuikij, iga k_{an} nonos nej, ompa no xonok_{an} amejemen. ⁴ Amejemen ankimatij k_{an} nia, iw_{án} ankixmatij ojti.

⁵ Tomás kijtoj:

—NoTeko ayá' nikmatij k_{an} tia; ¿kén nikmatiskej in in_{ón} ojti?

⁶ Jesús kijtoj:

—Nejwa' in in_{ón} ojti, nej yej anitakajkayawa, wan nitamaka vida. Ayagaj wel asi k_{an} ono' toTaj Dios siga ayá' moconfiarowa ipan nej. ⁷ Siga katka xine-ixmatikan, no ankixmatíaj noTaj; iw_{án} in_{án} ankixmátija, iw_{án} ankitákeja.

⁸ Felipe kijtoj:

—NoTeko, xinenextil_ikanwa' in toTaj, iw_{án} ayo' máj nimitztajantoskej.

⁹ Jesús kijtoj:

—Felipe, ikyy ninemi iwán amejemen, ¿iwán áyataj tine-ixmati? Yej ne-íta'ya, kita' nō toTaj; ¿te ígataj tine-ijliá iga manimitznex̄tilik̄an toTaj? ¹⁰ ¿Ayá' ticredowa iga nej nisetito' w̄an toTaj iwán toTaj setito' w̄an nej? Yej nimitzijiá, ayá' nejsan nikt̄enchiwa, toTaj yej íw̄an nisetito', netajt̄olmaka. Nochi yej nikchiwa, yéjwa' in yej kichijto'. ¹¹ Xin̄credok̄an iga nej nisetito' w̄an toTaj, iwán toTaj setito' w̄an nej; siga ayá' an̄credowaj, xicredok̄an ipan yej ankitaj nikchiwa. ¹² Nimitznojma-ijliá, yej necredowa, yawi nō kichiwati yej nej nikchiwa; iwán yawi kichiwati majya sej que nej nikchij, iga nej nia k̄an ono' toTaj. ¹³ Iwán nochi yej ankitajtanilis̄kej toTaj iga anmoconfiarowaj nopan, nej nimitzmas̄kej, iga ipoder toTaj mamonexti ipan nej yej iPiltz̄in. ¹⁴ Nej nikchivas nochi tes̄an amejemen an̄netajtanilis̄kej iga anmoconfiarowaj nopan.

Jesús kijtowa iga kit̄itanis̄ el Esp̄ritu Santo

¹⁵ Jesús nō kijtoj:

—Siga amejemen an̄nechokiliá, xikchiwak̄an ken nimitztekimakaj. ¹⁶ Iwán nia niktajtaniliti toTaj iga mamitzt̄itanilik̄an se' yej mamitzpalewik̄an, iwán mamitz̄yolchikawak̄an iga nochipa maono amowan: ¹⁷ in̄in iyEsp̄ritoj Dios yej ij̄konya nokta ken tan̄extiliá. Yej ak̄ixmatij Dios awel kipiasej iyEsp̄ritoj, iga ayá' kitaj iwán ak̄ixmatij; e' amejemen ank̄ixmatij iga yéj ono' iwán amejemen iwán nochipa onos ipan amejemen. ¹⁸ Ayá' nimitzsenkokajt̄ewas̄kej; niwi' sej iga nonos iwán amejemen. ¹⁹ Al̄ín poliwi iga la gente ay'ya máj ne-itas, e' amejemen an̄ne-itas̄kej; iwán iga nej nisato', amejemen nō an-isatos̄kej. ²⁰ Íkuá' amejemen ank̄imatis̄kej iga nej nisetito' w̄an noTaj, iwán nej nisetito' iwán amejemen,

iwán amejemen ansetitokej wán nej. ²¹ Yej kimati iwán kichiwa ken nitatekimaka, nesi iga nechokiliá nokta, iwán noTaj kichokilij inón yej nechokiliá iwán nej no nikchokiliá, iwán nimonextij iyixtaj kén nokta in nej.

²² Judas (ayéj yej kitokawiaj Iscariote) kijtoj:

—NoTeko, ¿te iga tia timonextiti no-ixtajmej iwán ayéj iyixtajmej la gente yej amitzixmatij?

²³ Jesús kijtoj:

—Yej nechokiliá, netajtolkaki; iwán noTaj yawi kichok-
iliti, iwán noTaj iwán nej niwitzej iga nisen-onokij wán yéj. ²⁴ Yej ayá' nechokiliá, ayá' netajtolkui; yej inán nemi nimitzijliáj ayéj nejsan nikyoka-ijtowa, sino que noTaj yej netitan netajtolmaka.

²⁵ 'Nemi nimitzijliáj nochi inín miej nóngo' amowan; ²⁶ e' iyEspítoj Dios yej mitzyolchikawaj, yej toTaj mitztitaniliskej iga makikui notekipánol, yawi mitznextilitij nochi, iwán mitzejlantiskej inewi yej nimitzijlijkej.

²⁷ 'Nej niaya, e' nikchiwas iga xonokan tamelá. Ijkón iga amonoskej tamelá, ayéj ken onokej inomej yej ayá' kixmatij Dios. Amo ximoyolmiktikan niga ximajmawikan. ²⁸ Annekaki'keja iga nimitzijlijkej iga niaya, iwán niwi' sej iga nonoki iwán amejemen. Siga melá' iga annenekij, ampakiáj iga ankimatij iga nia kan ono' toTaj iga yéj majya sej que nej. ²⁹ Inín áchtoya nimitzijliáj iga kua' mochiwas, ximoconfiarokan pan nej.

³⁰ 'Ay'ya máj nitajtoj iwán amejemen; iga wi'ya Tzitzimi' yej mandarowa ipan inín tajli. Malej iga nej ni alín awel te nechiwiliá, ³¹ ijkón nokta yawi mochiwati, iga la gente yej ayá' kixmatij Dios, makimatikan iga nikpoxneki toTaj iwán nikchiwa ken iga yéj netekimá'. Ximoketzakan, matiákanya.

15

Imekayo uva iwán imajma'

¹ Kijtoj Jesús:

—Nejwa' kenkua' imela'mekayo uva,* iwán noTaj kenkua' yej kicuidarowa inón imekayo. ² Nomajma' yej ayá' takilyowij, kimajmachijchijaw; e' yej kita iga taki, kitejtekiá imajmatzitzin kajkán kineki iga máj mataki. ³ Amejemen kenkua' imajma' uva yej kitejtekiá imajmatzitzin iwán anye'onókeja iga inón yej nimitzmachtijkej. ⁴ Ijkón xisetitokan iwán nej, ken nej nisetito' iwán amejemen. Ken ima' uva awel taki iséltisan siga ayá' salijto' ipan imekayo; ijkonsan no amejemen, awel ankichijaw nité yej yekti, siga ayá' ansetitokej wan nej.

⁵ 'Nejwa' in uvajmeka', iwán amejemen imajma'. Yej setito' wan nej, nej nisetito' iwán yéj iwán poxsan taki. Siga ayá' amonokej nowan, awel ankichijaw nité. ⁶ Yej ayá' setito' iwán nej, yawij kitajkalitij, iwán wakis ken tikita imajma' kuawi' yej monejnechkowa iwán kitatiáj.

⁷ 'Siga amejemej ansetitokej iwán nej, iwán ankichijaw kensan nimitznextilijkej, xiktajtanikan yej ankinekij iwán noTaj mitzmakaskej. ⁸ NoTaj poxsan kiweyimatiltiáj kua' amejemen ankichijaw yej yekti, iwán ijkón nesi iga annemela'tokaj. ⁹ Nej nimitzpoxchokiliáj ken noTaj nepoxchokiliá; nochipa xikchiwakan ken nimitzijliáj iga nimitzpoxchokiliáj. ¹⁰ Siga ankichijaw ken nimitzijlijkej, nochipa nimitzchokiliskej, ijkón ken noTaj nechokiliá iga nikchiwa yej yéj netekimaka.

¹¹ 'Nimitzijliáj nochi inín iga xipaktokan ken nej, ijkón anmela'paktoskej. ¹² Ininwa' in nimitztekimakaj iga

---

* 15:1 15:1 Xikita glosario "Uva".

xikchiwakan: ximosepanchokilikan ken nej nimitzchokiliáj. ¹³ Ayagaj máj wel kinextij iga kichokiliá iyamigojmej sino que yejsan momaka iga mamiki iga yejemej. ¹⁴ Amejemen anmochiwaskej anoamigojmej siga ankichiawaj yej nimitztekimakaj. ¹⁵ Ay'ya nimitzijliskej iga annosiervojeje, iga siervo ayá' kimati yej kichiwa ipatrón. Nimitzijliáj iga anoamigojmej, iga nimitznextilijkeja nochi yej noTaj ne-ijlij. ¹⁶ Ayéj amejemen yej annetapejpenkej; sino que nej yej nimitztapejpenkej iga nimitzijliáj iga xakan iwán xikchiwakan yej yekti ken tikita se uvajmeka' yej pox taki iwán itakilka ayá' nimanín palanis. Ijkón toTaj mitzmakaskej nochi yej ankitajtaniłiskej iga anmoconfiarowaj pan nej. ¹⁷ Inín yej nimitztekimakaj iga xikchiwakan: iga ximosepanchokilikan sewo' iwán se'.

Yej ayá' kixmatij Dios kijiya Jesús iwán yej kitokaj

¹⁸ 'Siga yej ayá' kixmatij Dios mitzijiyaj, xikmatikan iga nej achto ne-ijiyakej. ¹⁹ Siga amejemen aya katka ankixmatiáj Dios, yej ayá' kixmatij Dios mitzchokiliayaj, ken kichokiliáj yej de yejémempasan. E' nej nimitztapejpenkej kan amonoyaj itzalan yej ayá' kixmatij Dios, inón iga yejemej mitzijiyaj iga ay'ya ankichiawaj ken yejemej. ²⁰ Xikejlamikikan inín yej nimitzijlijkej: “Nisé tekipanowani máj mandarowa que ipatrón.” Siga nej ne-ijiyakej, amejemen no yawij mitzijiyatij; siga inomej kichijkej ken niknextilijkej, no kichiwaskej ken ankinextiliskej. ²¹ Nochi inín yawij mitzchiwilitij iga annetokaj, iga ayá' kixmatij yej netitan.

²² 'Siga ayá' niwitzia iga nikpowiliayaj notájtól, ayá' kimatiáj siga kichijtokej yej ayekti, e' inán awel kijtowaj iga ayá' kichijtokej yej ayekti. ²³ Yej nej ne-ijiya, no kijiya noTaj. ²⁴ Ayá' nesia siga kichijtokej yej ayekti siga nej ayá' nikchijka iyixtajmej milagrojmej yej ayagaj wel kichiwa, e'

kitákeja yej nikchij; e' malej ijkón, ne-ijiyaj iwán nō kijiyaj noTaj. ²⁵ E' inín mochij iga mamochiwa ken ijkulijto' ipan iley yejemej: “Ne-ijiyakej malej ayá' nemi nikchiwa yej ayēkti.”

²⁶ 'Nia niktajtāniliti toTaj iga mamitztitanili iyEspíritoj. Inón iyEspíritoj mitzpalewiáj iwán mitzyolchikawaj iga mitznextiliáj yej mela'ciertoj de nej, ²⁷ iwán amejemen nō ankipowaskej de nej, iga este kua' pewa' iga nij ninemi, ansenemikej nowan.

16

¹ Jesús kijlij idiscipolojmej:

—Inín nimitzijliáj iga amo xikajtewakan iga ximoconfiarokan ipan nej. ² Yawij mitzkixtiti' ipan amotiopamej, iwán kua' agaj de yejemej mitzmiktiskej, yejemej keljantoskej iga ijkón kichiwaj, nemi kichiwaj ken Dios kineki. ³ Inín kichiwaskej iga aya kixmatij toTaj niga nej. ⁴ Nimitzijliáj inín, iga kua' ijkón mochivas, xikejlamikikan iga nej nimitzijlijkeja.

Yej kichíwa el Espíritu Santo

'Inín animitzijlijkej achto iga nonoya amowan. ⁵ E' inán nia iga manono iwán yej netitan; iwán nisé de amejemen ayá' netajtani kan nia. ⁶ Majwa', amoknomatikej iga yej nimitzijlijkej. ⁷ E' ayá' nimitzkajkawaj: yēkti iga manía, iga siga ayá' nia, el Espíritu Santo yej mitzyolchikawaj ayá' wi' iga maonoki amowan; e' siga nia, nia nimitztitanilitij. ⁸ Kua' yéj wi', yawi kinextiliti la gente iga kichijtokej yej ayēkti iwán kinextiliskej iga ono' se ojtí kan ye'nemilo iwán iga Dios yawi tajuzgaroti. ⁹ Kichijtokej yej ayēkti iga ayá' moconfiarowaj nopan; ¹⁰ kimatiskej katiapa in ye'ojti iga nej nia kan ono' toTaj, iwán amejemen ay'ya anne-itaskej. ¹¹ Kimatiskej iga Dios yawi tajuzgaroti, iga

yej mandarowa noyan ipan inin tajli ono'ya iga yawij kicastigarotij.

¹² 'Majo' nimitzijlijnekij, e' amejemen inan aya wel an kentenderowaj. ¹³ Kua' wi' iyEspiritoj Dios, yej mitzmachtiskej nochi yej mela'ciertoj, iwán ayá' tajtoj kensan yej kineki, yawi kijtoti inewi yejsan kikakis, iwán yawi mitzmatiltitij nochi yej mochiwas. ¹⁴ Yéj yawi neweyimatiltiti, iga kikuis yej nej notájtol, iwán mitznexstiliskej amejemen. ¹⁵ Inewi yej kipiá toTaj, notatki no; inon iga nikijtoj iga el Espiritu kikuis notájtol iwán mitznexstiliskej amejemen.

Yej moknomatij, pakiskej

¹⁶ 'Alin poliwi iga ay'ya ane-itaskej, e' panoj se' alin tiempo anyawij sej anne-itatij iga nia kan ono' toTaj.

¹⁷ Iwán sekin idiscipolomej mosepantajtankej se' iwán se':

—¿Ix te an te-ijlijneki iga te-ijliá? “Alin poliwi iga ay'ya ane-itaskej, e' panoj se' alin tiempo anyawij sej anne-itatij”, iwán te iteki on, “Nia kan ono' toTaj.” ¹⁸ ¿Te an kijtojneki in inon “alin tiempo”? Ayá' tikmatij de te nemi tajtowa.

¹⁹ Jesús kimati' iga kitajtanisnekiáj, iwán kijlijkej:

—Nej nimitzijlijkej iga poliwi alin iga ayo' anne-itaskej iwán panoj se' alin tiempo sej anne-itaskej. ¿Ix inin in yej anmotajtantokej amejemen? ²⁰ Nimitznojma-ijliáj iga anyawij anchokatij iwán anmoknomatiskej, e' yej akixmatij Dios yawij pakitij. E' malej iga anmoknomatitoskej, anyawij ampakitij. ²¹ Kua' se siwa' yawi taonoltiti, pilkualoto', iga asi'ya hora; e' kua' naceroja xolo' kelkawayaya iga pilkualo', iga pakto'ya iga kital'ya ixolo'. ²² Ijkón no amejemen amoknomatij inan; e' nej nimokuepas iga nimitzitakij sej, iwán anyolpakiskej, iwán ayagaj wel mitzkawaltiskej iga ampakij.

²³ 'Ipan inón día ay'ya anetajtaniskej nité. Nimitznojma-ijliáj iga toTaj yawi mitzmakatij inewi yej xiktajtaniłkan iga anmoconfiarowaj ipan nej. ²⁴ Este inán ayá' nemi ankitajtanił nité ipan notoka'; xiktajtaniłkan, iwán mitzmaskej iga ximela'pakikan.

Jesús kitaniliá nochi yej ono' ipan inín tajli

²⁵ Jesús kijtoj:

—Nimitzijlijkej nochi inín kan ximixkuıtikan, e' yawi asiti hora iga ay'ya nimitzmachtiskej kan ximixkuıtikan, iga nimitzmela'tatapowiskej de toTaj. ²⁶ Inón día amejemen ankitajtaniłiskej ipan notoka', iwán ayá' nikijtowa iga nia niktajtaniłiti toTaj iga amejemen, ²⁷ iga toTaj mitzpozchokiliáj. Mitzchokiliáj iga amejemen annechokiliáj, iwán ankičredojkej iga nej niwałaj de Dios. ²⁸ Nikisa' iyixtaj toTaj iga niwałaj ipan inín tajli, e' inán nikajtewa inín tajli iga nia sej kan ono' toTaj.

²⁹ Iwán idiscipolojmej kijtojkej:

—Inán sí nemi anne-ijliáj yej wel nikentenderowaj, ayejo' kan manimixkuıtikan. ³⁰ Inán nikitaj iga nochi tikmati, iwán ay' kineki iga agaj mamitztajtani, inón iga ničredowaj iga tiwałaj kan ono' Dios.

³¹ Jesús kijtoj:

—¿Inán ankičredówaja? ³² Pues ásiya la hora, iwán inanya nokta kua' amejemen ampapayiniskej iwán nijnijiga anyaskej, iwán annesenkokajtewaskej. E' ayá' noselti nonos, toTaj ono' nowan. ³³ Nimitzijliáj inín iga xonokan tamelá iga anšetitókeja nowan. Ipan inín tajli amejemen yawij mitziknočiwatij; e' xiksentalikan amoalmaj ipan nej, nej niktanılıja nochi yej ono' ipan inín tajli.

¹ Kua' tami' inín kijtoj, Jesús tachá' cielojkóbapa iwán kijtoj:

—NoTaj, ási'ya hora. Xikweyimatilti moPiltzin, iga nej yej moPiltzin no manimitzweyimatilti. ² Puej tej tikchij iga moPiltzin makipiá poder ipan inewi gente, puej tej tikmá' iga wel makijto iga nochi yej tej tikmá' nochipa maonokan wan tej. ³ Iga se maono nochipa mowan, kineki mamitzixmati, tej yej moséltisan timela'Dios, iwán nej Jesucristo yej tej tiktitan.

⁴ 'Nej nimitzweyimatiltija nij ipan inín tajli, iwán niktámija yej tinetitan manikchiwaki. ⁵ NoTaj, inán xine-maka inón poder yej nikpiaya kua' nonoya mowan kua' aya teyá tajli.

⁶ 'Inimej yej tiktapejpen ipan inín tajli iwán tinemá' iga manetokakan, nikmatiltijkeja a'yéj tej. Tejpa katka motatki, iwán tej tinemá', iwán kichijkej ken kijtowa motájtól. ⁷ Inán kimatij iga inewi yej nikpiá, tej tinemá'. ⁸ Puej nikpowilij motájtól yej tej tinemá', iwán yejemen kiye'kuikej. Kicredójkeja iga tej nokta tinetitan.

⁹ 'Nimitztajtaniliá iga yejemen; ayá' nimitztajtaniliá iga yej ayá' mitzixmatij, sino que iga inomej yej tinemá' iga tej motatki. ¹⁰ Inewi yej notatki, tej no motatki, iwán yej motatki, notatki no; neweyimatiltiáj iga yejemen moconfiarowaj ipan nej.

¹¹ 'Nej ay'ya máj nonos ipan inín tajli; e' yejemej kena, káwijo' ipan inín tajli, iwán nej nia iga manono mowan. NoTaj yej mitzajasi iga mamitzweyimatiltikan, iga mopoder xikomemawi yej tinemá', iga maonokan sesan iyalmajmej kensan tej iwán nej. ¹² Kua' nonoya iwamej ipan inín tajli, nicuidarowaya iga mopoder inomej yej tej tinemá', iwán nikomemawiyayaj. Iwán nisé de yejemen apoliwi', petz inón yej walaj iga yawi mela'poliwiti, iga mamochiwa ken kijtowa kan ijkuilijto' motájtól.

¹³ 'Inán nia kan tej tono'; iwán nikijtowa inín miej nónogo' ipan tajli, iga yejemej nō mapakikan ken nej nipakto'. ¹⁴ Nej nikpowilíjkeja motájtōl, e' yej amitzixmatij kijiya yej mitzixmatij, iga yejemej ayo' kichiwa ken yej ayá' mitzcredowaj, kensan nej nō ayá' nikchiwa ken yej ayá' mitzcredowaj. ¹⁵ Ayá' nimitztajtaniá iga xikixti ipan inín tajli, sino que xikmanawikan iga Tzitzimi' amo makina'techo yejemej. ¹⁶ Ijkón ken nej ayá' nikchiwa ken yej amitzcredowaj, yejemen nō ayá' kichiwa ken yej amitzcredowaj. ¹⁷ Motájtōl mela'ciertoj; xikchiwa iga kua' kikakij, makisentalikan iyalmajmej iga makichiwakan ken tej tikneki. ¹⁸ Ken nej tinetitan kan onokej yej ayá' mitzixmatij, ijkón nō niktitanij yejemen kan onokej yej ayá' mitzixmatij. ¹⁹ Niksentaliá noalmaj iga manikchiwa ken tej tikneki. Nikchiwa iga yejemen, iga yejemej nō makisentalikan iyalmajmej iga makichiwakan ken kijtowa motájtōl yej mela'ciertoj.

²⁰ 'Ayá' nimitztajtaniá iga yejémejsan, nō iga yej necredóskejo' kua' kikakiskej motájtōl yej kipowaskej. ²¹ Nimitztajtaniá iga yejemej maonokan sesan iyalmajmej kensan tej tinoTaj, tisetitokej. Iwán makipiakan sesan iyalmajmej ipan tejemej, iga yej aya mitzixmatij makicredokan iga tej tinetitan. ²² Nikmakakej inonsan poder yej tej tinemá', iga maonokan ken sesan, ijkón ken tej iwán nej tisetitokej. ²³ Nej nono' ipan yejemen, iwán tej tono' ipan nej, iga yejemej mamela'setikan, iwán ijkón yej ayá' mitzixmatij, makimatikan iga tej tinetitan, iwán tikpoxchokiliáj yejemej kensan nej tinechokiliá.

²⁴ 'NoTaj, inimej yej netokaj, tej tinemá', nikneki maonokan kan nej nonos, iga makitakan inón weyipoder yej tinemá'; iga tinechokilij desde kua' aya mochiwa inín tajli. ²⁵ NoTaj, yej nochipa tikchiwa yej yekti, yej amitzcredowaj, ayá' mitzixmatij; e' nej nimitzixmati, iwán inimej

yej netokaj kimatij iga tej tinetitan. ²⁶ Niknextilíjkeja a'yéj tej, iwán ijkón nia nikchijtoti, iga ken tej tinechokiliá, ijkonsan no yejemen makichokilikán sekin iwán masetitokan wan nej.

18

Kikitzkiáj Jesús

¹ Kua' tami' inín kijtoj, Jesús kisa' iwán idiscipolojmej iga yajkij iyikampa atzin yej itoka' Cedrón. Ompa onoya se huerto kan Jesús kala' iwán idiscipolojmej. ² Iwán Judas yej yawi kinextiti Jesús iga makikitzkikan, no kix-matiá inón huerto iga mia' vej Jesús ompa monechkoj iwán idiscipolojmej. ³ Iwán Judas asiko iwán komati soldadojmej iwán sekin policiyajmej* yej tacuidarowaj weyitiopan yej kititankej ijefejmej sacerdotejmej iwán fariseojmej, kinentiayaj iyepadajmej,† iwán mechomej iwán candilmej. ⁴ E' Jesús kimatiaya te yawij kichiwilitij, iwán tatajtan:

—¿A'yéj ankitemowaj?

⁵ Yejemen kijtojkej:

—Jesús de Nazaret.

Jesús kijtoj:

—Nejya nokta.

Judas yej nemi kinextiá Jesús iga makikitzkikan, ompa no onoya iwán yejemej. ⁶ Kua' Jesús kijtoj: “Nejya nokta”, tzincholokkej iwán wejwetzikej este ipan tajli. ⁷ Jesús sej tatajtan:

—¿A'yéj ankitemowaj?

Yejemen kijtojkej:

—Jesús de Nazaret.

* 18:3 18:3 Xikita glosario “Policiyajmej yej tacuidarowaj weyitiopan”.

† 18:3 18:3 Xikita glosario “Espada”.

⁸ Jesús kijtoj:

—Nimitzijlįkeja iga nej nokta. Siga nej annetemowaj xikajtewákanya inimej iga mayakan.

⁹ Inín mochij iga mamochiwa yej Jesús kijlij iTaj: “Yej tinemá', nisé ayá' nikpoloj.” ¹⁰ Iwán Simón Pedro kipi-aya se espada, kikixtij, iwán kitekilij inakas yej iládojpa iye'ma' se yej itoka' Malco, yej itekipanowani ijefej sacerdotejmej. ¹¹ E' Jesús kijlij Pedro:

—Xikaki sej moespada pan ikajlo'. Siga toTaj kinekis iga mane-iknochiwakan, ¿ix aya'taj mane-iknochiwakan?

Jesús ono' iyixtaj ijefej sacerdotejmej.

¹² Iwán soldadojmej iwán icomandantejmej iwán judiyojmej ipoliciyajmej, kikitzkijkej Jesús iwán kilpijkej. ¹³ Kiwigakej ichan Anás yej imontaj Caifás, yej inón año onoya iga ijefej sacerdotejmej. ¹⁴ Inín Caifás inonsan yej kijlij judiyojmej iga máj yekti mamiki sesan taga' iga inochi gente.

Pedro kijtowa iga akixmati Jesús

¹⁵ Simón Pedro iwán se' discípulo kitokatiayaj Jesús. Inón se' discípulo kixmatía ijefej sacerdotejmej, inón iga kala' iwán Jesús ipan ipatioj ijefej sacerdotejmej. ¹⁶ E' Pedro kaw'i kaltenoj. Inón iga inón sewo' discípulo yej kixmati ijefej sacerdotejmej kisa' iwán tajtoj iwán takotzin yej tacuidaroytoya pan kalten, iwán ijkón iga wel kala' Pedro. ¹⁷ Takotzin kitajtan Pedro:

—¿Ayéj tej se idiscípoloj Jesús?

Pedro kijtoj:

—Ayéj, ayéj nej.

¹⁸ Puej sektaj katka, tekipanowanimej iwán policiyajmej yej tacuidarowaj weyitiopan, titálkej, iwán ompa moskojtoyaj. Pedro no ompa ejkatoya iwamej iga moskojtoya.

Ijefej sacerdotejmej kitajtani Jesús

¹⁹ Ijefej sacerdotejmej pewa' kitajtani Jesús iga de te tamachtiaya iwán aja'yéj idiscipolomej. ²⁰ Jesús kijtoj:

—Nej nitajtoj iyixtaj nochi gente; nochipa nitamachtij tiopamej iwán ipan weyitiopan yej ono' Jerusalén kan monechkowaj nochi judiyojmej, iwán até nikichtaka-ijtoj.

²¹ ¿Te iga nej tinetajtani? Xiktajtani yej nekakikej, iwán yejemen makijtōkan te nikijtoj. Yejemen kimatij te nikijtoj.

²² Kua' Jesús kijtoj inín, se policia yej kicuidarowa weyitiopan, yej ompa onoya, kixaygatatzin, iwán kijlij:

—¿Ijkón tiktenkuepiliá ijefej sacerdotejmej?

²³ Jesús kijtoj:

—Siga ayompa nitajtoj, xikijto te nikijtoj yej ayekti; e' siga ompay ken nikijtoj, ¿te iga nemi tinemaga?

²⁴ Iwán Anás kititan Jesús, ilpitiajki kan mandarowa Caifás, yej ijéfejpa sacerdotejmej.

Pedro sej kijtowa iga ayá' kixmati Jesús

²⁵ Miejj Pedro ómpasan ejkatoya iga moskojtoya titenoj, kitajtankej:

—¿In tej ayéj se idiscipoloj Jesús?

Pedro kijtoj iga ayá' kixmati Jesús, kijtoj:

—Ayá', ayéj nej.

²⁶ Iwán kitajtan itekipanowani ijéfejpa sacerdotejmej iparientej inón taga' yej kinagastajkolojka Pedro:

—¿Ix animitzita' iga iwán tonoya ipan huerto?

²⁷ Pedro kijtoj sej iga akixmati, iwán íku'ya takuiga' kayo.

Jesús ono' iyixtaj Pilato.

²⁸ Iwán kikixtijkej Jesús ichan Caifás iga kiwigakej ipan palacio kan ono' gobernador yej itōka' Pilato. Íku' tanestiwitziayay, judiyojmej ayá' kalakikej ipan palacio

igaki' wel kimopaj[‡] iga ompa onokej yej ayéj judiyojmej, iwán ijkón awel cenarowayaj pan iyilwi la Pascua. ²⁹ Inón iga Pilato kisa' iga tajtoj iwamej; iwán kijtoj:

—¿In inín taga' te kichij yej ayekti?

³⁰ Yejemej kijtojkej:

—Siga inín katka ayá' kichij yej ayekti, ayá' katka nimitzwajliguiliayaj.

³¹ Pilato kijtoj:

—Xikuigakan amejemen iwán xikchiwilikan ijkón ken tatekimaka amoleymej.

Judiyojmej kijtojkej:

—E' nejemej nijudiyojmej nemandarówajsan[§] no iwán awel nitatekimakaj iga agaj mamiki.

³² Ijkón mochij yej Jesús kijtoj iga ken iga yawi mikiti.

³³ Pilato sej kala' ipan palacio, kinotza' Jesús iwán kitajtan:

—¿Ix teja in irrey judiyojmej?

³⁴ Jesús kijtoj:

—¿Ix pan tejsan ijkón tinetajtani o agaj mitztatapowij de nej?

³⁵ Pilato kijtoj:

—Tikmati iga ayéj nijudiyoj. Yej mogéntejpa iwán ijefejmej sacerdotejmej mitzkawakoj nij no-ixtaj. ¿Tetaj tikchij yej ayekti?

³⁶ Iwán Jesús kijtoj:

—Kan nirreinarowa ayéj ipan inín tajli. Siga ijkón katka, yej netokaj wel nemanawiayaj iga amo manekitzkikan judiyojmej. E' norreinoj ayá' ono' nigaj.

³⁷ Iwán Pilato kijtoj:

[‡] 18:28 18:28 Se judío yej onoya wan agaj yej ayéj judío awel kikuaya inón cena yej kijliá la Pascua iga kijtojkej iga yej ayéj judío, Dios akiye'ita, wan ken kimopa iga sen-onokej íwan. Inón iga akalakiáj ipan palacio iga Pilato ayéj katka judío. [§] 18:31 18:31 Romanojmej mandarowayaj ipan ítal judiyojmej.

—¿In tejtaj se rey?

Jesús kijtoj:

—Nej nirrey, ken tej tikijtowa. Nej inón iga ninaceroj iwán niwajaj ipan inín tajli iga nikijtoko yej melá' nokta. Nochi yej kixmatij iwán kijtowaj yej mela'ciertoj, netaj-tolkakij.

³⁸ Pilato kijtoj:

—¿Te iteki in yej mela'ciertoj?

Mojtowa iga miki Jesús

Kua' tami' kitajtajtan, Pilato sej kisa' iga tajtoto iwán judiyojmej, iwán kijtoj:

—Nej ayá' nikasiliá siga inín taga' kichij yej ayekti.

³⁹ E' amejemen nochipa ankitekimajkawaj se preso kua' iyilwiyo la Pascua, ¿inán, ix ankinekij manikmajkawa irrey judiyojmej?

⁴⁰ Iwán sej nochi tzajtzikej:

—¡Inón amo xikmajkawa! ¡Xikmajkawa Barrabás!

E' Barrabás se yej tachteki.

19

¹ Iwán Pilato tatekimá' iga makimagakan Jesús.

² Soldadojmej kitajlijkej ipan itzontekon Jesús se corona* de witztzi yej kiyawalchijkej iwán kakiltijkej se tzótzol yej este ken tata'chapoti'. ³ Iwán kina'tejojkej iga kijlitoj:

—¡Nimitzweyimatiltiáj tej iRrey judiyojmej!

Iwán kixaygatatzinkej.

⁴ Pilato kisa' sej, iwán kijtoj:

—Ta' xikitakan, nikixtij iga xikmatikan iga ayá' nikasiliá siga kichij yej ayekti.

* 19:2 19:2 Xikita glosario “Corona”.

⁵ Iwán kisa' Jesús iwán icorónaj yej chijto' iga witzti ipan itzontekon iwán kakijtiaya tzótzol yej chílti' yej este achapoti'. Pilato kijtoj:

—¡Nija ono' in inín taga'!

⁶ Kua' kitakej ijefejmej sacerdotejmej iwán policiyamej, pēwakej iga tzajtzikey:

—¡Xikmikti ipan cruz! ¡Xikmikti ipan cruz!

Pilato kijtoj:

—Puej xikuigákanya iwán xikmiktikan ipan cruz amejemen, nej ayá' nikasiliá siga kichij yej ayekti.

⁷ E' judiyojmej kijtojkej:

—Nejemen nikpiáj se ley, inón ley kijtowa iga yawi mikiti, iga igánajsan mojliaya iga yéj iPiltzin Dios.

⁸ Kua' inín kikal' Pilato, majya majmawi'. ⁹ Kala' sej al palacio iwán kitajtan Jesús:

—¿Kántaj in tej mochan?

E' Jesús até kijtoj.

¹⁰ Iwán Pilato kijtoj:

—¿Iwán aya'taj tinenotza? ¿Ix ayá' tikmati iga nej wel nitatekimaka iga mamitzmiktikan ipan cruz iwán wel no nimitzmajkawa?

¹¹ Jesús kijtoj:

—Awel tikchiwa nité ipan nej siga Dios ayá' kineki; inón iga yej nij nekawakoj mo-ixtaj, máj kichijkej yej ayekti que tej.

¹² Desde íkua' Pilato kitemowaya ken iga makimajkawa Jesús; e' judiyojmej tzajtzikey:

—¡Siga tikmajkawa, tej ayéj iyamigoj el rey César!†
¡Nochi yej mochiwa rey, mochiwasneki iyenemigoj el rey César!

---

† 19:12 19:12 Xikita glosario “César”.

¹³ Kua' Pilato inín kika', tatekimá' iga makikixtikán Jesús, iwán Pilato motalij ipan iweyi-asientoj kan mandarowa, ompa kan ipan hebreo itoka' Gabata, yej kijtojneki piso de te'ti. ¹⁴ Inón mochij kua' kipolowaya se día iga mochiwa iyilwi la Pascua, ken tajkodía. Iwán Pilato kijlij judiyojmej:

—¡Nigaj ono' amorrey!

¹⁵ E' yejemen tzajtzikej:

—¡Mamiki! ¡Mamiki! ¡Xiclaváropa ipan cruz!

Pilato tatajtan:

—¿Ix nikmiktía ipan cruz amorrey?

E' ijefej sacerdotejmej kijtoj:

—Nejemen ayá' nikpiáj se' rey, petz iséltisan rey César.

¹⁶ Iwán pilato kentregaroj Jesús iga makimiktikan ipan cruz, iwán yejemej kiwigakej.

Jesús kiclavárowaj ipan cruz

¹⁷ Iwán Jesús kisa', kiwigaya icruz iga yajki kan itoka' Kuaomi', ipan hebreo kijliáj Gólgota. ¹⁸ Ompa kiclavárojkej Jesús ipan cruz. No kiclavárojkej itenoj ome tajtaga' ipan sejsé icruz, se de cada lado, Jesús onoya tatajkoyan.

¹⁹ Pilato tatitan iga makitalilitij se tajkuílol ipan icruz, yej kijtowaya: “JESÚS DE NAZARET, IRREY JUDIYOJMEJ.”

²⁰ Kan kiclavárojkej Jesús ipan cruz, na'san weyi-altepe' Jerusalén, inón iga mia' judiyojmej kitajtoltijkej inón tajkuílol yej ijkuijtoya ipan hebreo, ipan griego iwán ipan latín. ²¹ Inón iga ijefejmej sacerdotejmej kijlijkej Pilato:

—Amo xikijkuilo “iRrey judiyojmej”; máj yekti xikijkuilo “Inín mojliá iga iRrey judiyojmej.”

²² E' Pilato kijtoj:

—Yej nikijkuíloja, ijkonya makawi.

²³ Kuá' kiclavarójkeja Jesús ipan cruz, nawi soldadojmej morrepartírowilijkej itzotzolmej Jesús. Ijkón nō kichiwayaj wan isotantzótzol, e' como inón tzótzol ayá' sasalijtoya, sesan iga ijkítitoya desde ajko wan este tani, ²⁴ soldadojmej mosepan-ijlijkej:

—Amo matiktzatzayanakan; matik-rifarokan iga matik-itakan a'yéj kikuis.

Ijkón mochij ken ijkuilijto' itájtōl Dios kan kijtowa: “Motatajkolowilijkej notzótzol iwán kirrifarojkej nosotantzótzol.”[‡] Ijkón kichijkej soldadojmej.

²⁵ Iyē' Jesús iwán isiwa-iknīn iyē' onoyaj itenoj cruz kan Jesús onoya, nō onoyaj María yej isiwa' Cleofas iwán María Magdalena. ²⁶ Kuá' Jesús kita' iyē' iwán iná' ono' idiscípuloj yej máj kichokiliaya, kijlij iyē':

—Nomáj, inepa xikita ken mopiltzīn.

²⁷ Iwán kijlij inón idiscípuloj:

—Xikneki noyē' ken moyē'.

Iwán desde íkuá', íchan inón discípulo ki-omemawij María.

Miki Jesús

²⁸ Kuá' nochi panoj inín, Jesús kimati' iga nóchiya mochij, iwán iga mamochiwa ken ijkuilijto', kijtoj:

—Nataneki.

²⁹ Ompa onoya se jarro yej tentoya iga xoko'vīnoj, iwán kapachojkej tejté yej ken ichka' ipan xoko'vīnoj, iwán kilpijkej ipan se ima' kuawi' yej itoka' hisopo[§] iwán kiten-wiltijkej iga makichichina. ³⁰ Kuá' Jesús konij xoko'vīnoj, kijtoj:

—Móchija nochi.

Iwán motzompilōj, íkuá'ya migui'.

[‡] 19:24 19:24 Sal 22:18   [§] 19:29 19:29 Xikita glosario “Hisopo”.

Se soldado kisolowa Jesús isekatan iga ilanzaj

³¹ Kipolowaya se día iga mochiwa iyilwi la Pascua, iwán judiyojmej ayá' kinekiáj iga animajmej makawikan ipan icruzmej ipan día sábado, iga inón día kipoxweyimatíaj. Inón iga kijlijkej Pilato iga matatekimaka iga makipoj-postekilikān iyiximej yej onokej ipan icruzmej iga máj nimanín mamikikan iwán makitemowíkanya. ³² Iwán soldadojmej yajkij, iwán kipopostekilijkej iyiximej yej achto taga', iwán se' taga' yej onoya nō ipan icruz iná' Jesús. ³³ E' kua' kinā'tejojkej Jesús, kitakej iga míkto'ya, inón iga ayá' kijixipostekikej.

³⁴ E' se soldado kisoloj isekatenoj iga ilanzaj, iwán kisa' esti iwán a'ti. ³⁵ Inín kipowa yej kita', iwán ijkonya ken kijtowa, yéj kimati iga ijkonya nokta yej kijtowa iga amejemen nō xicredokan. ³⁶ Inín mochij iga mamochiwa ken ijkulijto': "Ayá' kipopostekilijkej nisē iyomiyo." ³⁷ Iwán se' kan ijkulijto' itájtōl Dios kijtowa: "Kitaskej yej kisolojkej."

Kitokaj Jesús

³⁸ Kua' nochi inín mochij, José yej ichan altepe' Arimatea, kitajtaniij Pilato iga wel makiwiga icuerpoj Jesús iga makitōka. José nō kitokaya Jesús, malej iga ichtákan iga kimajmawiliaya judiyojmej. Pilato kijlij iga wel kiwiga' icuerpoj Jesús, iwán José yajki kikuito. ³⁹ Asi' nō Nicodemo yej se yówal yajka tajtotōya iwán Jesús, kiwajli' ken treinta kilos yej ajwiya', nelijto' iga mirra iwán áloes.* ⁴⁰ Ijkón iga José iwán Nicodemo kikuikej icuerpoj Jesús, iwán kikikimilojkej iga venda yej kakalijto' iga yej ajwiya', ken iga kitekichíwayaj judiyojmej iga kitokaj animajmej. ⁴¹ Ompa kan kimiktijkej Jesús ipan cruz onoya se huerto,

* 19:39 19:39 Mirra iwán áloes kikuikej iga kembalsamarowaj ánimaj.

iwán ipan huerto onoya se animajtexapo[†] yej kichíjkejo', kan aya agaj kitokaj. ⁴² Ompa kakijkej icuerpoj Jesús, iga inón animajtexapo' na'san onoya, iwán pēwasnekiáy inón día kua' mosewiáj judiyojmej.

20

Ojpa-isa Jesús

¹ Ipan domingo, María Magdalena yajki isájpasan posantoj, kua' takómi-o'; iwán kita' iga ay'ya teyá weyite'ti yej kitentzaktoya animajtexapo'.* ² Iwán motalojtiajki kan ono' Simón Pedro iwán se' discípulo, inón yej Jesús kipoxchokiliaya, iwán kijlijkej:

—¡Kichtékkeja toTeko ompa kan onoya ipan animajtexapo', iwán inán atikmatij kan kiwigagej!

³ Pedro iwán sewo' discípulo yajkij kan ono' animajtexapo'. ⁴ Iyomextimej mosentalojtiajkij; e' sewo' motaloj máj nimanín que Pedro iwán máj achto asi' kan ono' animajtexapo'. ⁵ Iwán motoloj iga kitachilij, iwán kita' iga ompa ono' tzotzolmej yej iga kikumilijtoya Jesús, e' inón discípulo ayá' kala' este ta-ijti'. ⁶ Iwán Simón Pedro asi' nō iwán kala' ipan animajtexapo'. Yéj nō kita' iga ompa ono' tzotzolmej, ⁷ iwán tzótzol yej iga kikuakimilojkej Jesús, ay'ya onoya sekān iwán se' tzotzolmej, iyokay kimilijtoya. ⁸ Iwán kala' ipan animajtexapo' se' discípulo yej achto asi' iwán kita' nō yej mochij iwán kicredoj. ⁹ Puej aya kentenderowayaj yej kitojwa itájtōl Dios iga Jesús ojpa-isas kan miktos. ¹⁰ Iwán inomej discipolomej yajkij sej ichamej.

Jesús kixnextiliá María Magdalena

† 19:41 19:41 Xikita dibujo pan página 266. * 20:1 20:1 Xikita dibujo p.

¹¹ E' María chokatikawi' fuera itenoj animajtexapo' iwán motoloj iga tachá' xapo-ijti'. ¹² Iwán kita' omen angelejmej yej este ijichkati' itzotzolmej, ejewatokej kan kitalkaj icuerpoj Jesús; se ewato' kan katka ikuapan iwán se' iyikxitan. ¹³ Angelejmej tatajtankej:

—In tej, ¿te iga tichokato'?

Yéj kijtoj:

—Iga kiwigakej noTeko, iwán anikmati kan kikawatoj.

¹⁴ Tami' kijtoj inín, kuá' tachá' itepotztajpa, ompa kita' Jesús, e' ayá' kimatiá siga Jesús. ¹⁵ Jesús kitajtan:

—In tej, ¿te iga tichokato'? ¿A'yéj tiktemowa?

Yéj kijtoj anka yej kicuidarowaya huerto, iwán kijlij:

—Nokój, siga tej tikuiga' animaj, xine-ijli kan tikawato iga manía manikuiti.

¹⁶ Iwán Jesús kijlij:

—¡María!

Yéj mokuropa' iwán kijlij ipan hebreo:

—¡Raboni! —yej kijtojneki Tamachtiani.

¹⁷ Jesús kijtoj:

—Xinemajkawa iga aya nitejkawi kan ono' noTaj. E' xaj iwán xikijli nokniwan iga nia kan ono' noTaj iwán amoTaj no amejemen, noDios iwán amejemen no amoDios.

¹⁸ Iwán María Magdalena yajki kimatiltito discipolojmej iwán kijtoj:

—Nikita' toTeko.

Iwán kijlijkej nochi yej toTeko kijtoj.

Jesús kixnextiliá idiscipolojmej

¹⁹ Inonsan domingo, kuá' tayoway, discipolojmej nechkatoyaj iwán kaltzaktoyaj iga kimajmawiliayaj judiy-
ojmej. Jesús kala' iwán moketza' itajkoyan discipolojmej,
iwán kijtoj ijkín:

—¡Tamelá xonokan!

²⁰ Tami' kijtoj inín, kinextilijkej kan kisolojkej, ipan imamej iwán isekatenoj. Iwán yejemen pakikej kua' kitakej toTeko. ²¹ Iwán Jesús kijtoj sej:

—Tamelá xonokan. Ijkón ken toTaj netitan, nej no nimitztitanij amejemen.

²² Iwán Jesús kipitza' yejemen, iwán kijtoj:

—Manimitzmakákanya iyEspíritoj Dios. ²³ Yej amejemen ankiperdonarowiliskej agaj yej kichij yej ayekti, Dios no kiperdonaroj; yej ayá' ankiperdonarowiliskej, inón Dios no ayá' kiperdonaroj.

Tomás kita toTeko iga ojpa-ísa'ya

²⁴ E' Tomás se de inomej doce idiscípuloj, yej kijliayaj Kuatej, ayá' ompa onoya kua' asi' Jesús. ²⁵ Iwán sekin discípulojmej kijlijkej:

—Nikitákeja toTeko.

E' Tomás kijtoj:

—Siga ayá' nikitaliá imamej kan panoj clavojmej, iwán ayá' nikakiá nomájpil kan kisoloj clavojmej, iwán siga anikakiá noma' kan kisolojkej isekatan, ayá' nicredowa.

²⁶ Kua' panoj ocho días, discípulojmej sej nechkatoyaj kalijti', iwán íkua' Tomás ompa no onoya. Malej iga tzajtzaktoya kalten, e' Jesús kala', moketza' tajkoyan kan onokej yejemen iwán ijkín kijtoj:

—Tamelá xonokan.

²⁷ Iwán kijlij Tomás:

—Xikaki nigaj momájpil, iwán xikita nomamej; iwán xikuajliga moma' iwán xikaki nosekatan. Amo xiyol-takuakti', sino que xicredo ipan nej.

²⁸ Iwán Tomás kijtoj:

—¡TinoTeko iwán tinoDios!

²⁹ Jesús kijtoj:

—Tomás, inán ticredowa iga tine-ita'. ¡Pakij yej necredowaj malej iga ayá' ne-itaj!

Tejas in inín libro

³⁰ Jesús kichijo' mia' milagro iyixtaj idiscipolójmej, e' ayá' ijkuilijto' ipan inín ama'. ³¹ E' inín mo-ijkuiloj iga xicredokan iga Jesús in Cristo, iPiltzín Dios, iga ankre-dowaj ipan yéj, wel nochipa xonokan wan Dios.

21

Jesús kixnextiliá siete idiscipolójmej

¹ Kua' tami' inín, Jesús kixnextilij sej idiscipolójmej ipan lagunajten. Inón laguna itoka' Tiberias. Ijkin kichij: ² Sekan onoyaj Simón Pedro, Tomás yej kijliayaj Kuatej, Natanael yej de Caná del estado de Galilea, ipilowan Zebedeo iwán sewo' máj omen discipolójmej. ³ Simón Pedro kijtoj:

—Nia nitopojmati.

Yejemej kijtojkej:

—Nejemej no niawij mowan.

Tejkajkej ipan se ákal, iwán yajkij; e' inón yówal ayá' kikitzkijkej nisé. ⁴ Kua' tanestiwitziayay, Jesús nesiko ipan aten, e' idiscipolójmej ayá' kimatiáj siga yéj. ⁵ Iwán Jesús kijtoj:

—Nokniwan, ¿ix acha ankikitzkijkej topoj?

Yejemen kijtojkej:

—Ni se.

⁶ Iwán Jesús kijtoj:

—Xikmotakan amorredej iladoj moye'kampa amoákal iwán ankikitzkiskej.

Ijkon kichijkej, iwán ay'ya wel kikixtiayaj redej iga komati topoj kipiaya.

⁷ Iwán inón discípulo yej Jesús kipoxchokiliaya, kijlij Pedro:

—¡Inonwa' toTeko!

Kua' kika' Simón Pedro iga toTeko, motaajakij, iga ayá' kakijtoya itzótzol, iwán momota' atampa. ⁸ Sekin discípulojmej asikej ipan playa iwán ákal, kitilantiajkij redej yej kipiaya komati topojmej, puej onoyaj ken cien metros iga aten. ⁹ Kua' temójkeja ipan ákal kasitoj Jesús kipiá pan iwán nemi kixka se michin pan tékol. ¹⁰ Jesús kijtoj:

—Xikuajligakan achi topoj yej ankikitzkíjkejo'.

¹¹ Simón Pedro tejkaj ipan ákal iwán kiwawatatzoj este ipan playa inon redej yej kiwajligaya ciento cincuenta y tres wejweyi topoj; malej iga komati, e' redej ayá' tzayani'

¹² Iwán Jesús kijtoj:

—Xitakuákija.

Iwán nisé de idiscípulojmej amixewiaya iga kitajtaniáj a'yéj in yéj, iga kimatiáj iga toTeko. ¹³ Iwán Jesús tana'te-choj, kiki' pan iwán kimajmakakej yejemen; ijkonsan no kichij iwán topoj.

¹⁴ Iga inin eyi veja iga Jesús kixnextilij idiscípulojmej kua' ojpa-isa'.

Jesús tajtowa iwán Simón Pedro

¹⁵ Kua' tami' takuajkej, Jesús kitajtan Simón Pedro:

—Simón, ipiltzin Jonás, ¿ix tinechokiliá máj que inimej? Pedro kijtoj:

—Kena noTeko, tej tikmati iga nimitzchokiliá.

Iwán Jesús kijtoj:

—Xinecuidarowiliwa' noborregoitzitzin.*

¹⁶ Sej kitajtan, iga inin ome vejya:

—Simón, ipiltzin Jonás, ¿ix tinechokiliá?

Pedro kijtoj:

---

* 21:15 21:15 Kua' Jesús kijtoj “noborregoitzitzin”, kijtojneki nochi yej ipan kicredowaj iwán kitokaj.

—Kena noTeko, tej tikmati iga nimitzchokiliá.

Jesús kijtoj:

—Xicuidaro noborregojmej.

¹⁷ Iga inín eyi veja kitajtan:

—Simón, ipiltzín Jonás, ¿ix tinechokiliá?

Pedro moknomati' iga eyi veja kitajtanij iga si kichokiliá; iwán kijlij:

—NoTeko, tej nochi tikmati; tej tikmati iga nimitzchokiliá.

Jesús kijtoj:

—Xicuidaro noborregojtitzín. ¹⁸ Nimitznojma-ijliá iga kuá' tichokótzino', timotaajakiaya iga tiaya kan tej tikneki; e' kuá' tiwéweja, tikmelawas moma' iwán se' mitztaajakiltij iwán mitzwigas kan ayá' tikneki.

¹⁹ Iga inín kijtoj, Jesús nemi kijtowa kén iga Pedro yawi mikiti iwán ijkón kiweyimatiltij Dios. Iwán Jesús kijtoj:

—¡Xinétoka!

Discípulo yej Jesús kipoxchokiliá

²⁰ Kuá' Pedro tachá' itepotztajpa, kita' iga kitokatiwalaj inón yej Jesús kipoxchokiliaya, inonsan yej ewatoya itenoj kuá' cenarojtoyaj iwán kitajtan: “NoTeko, ¿a'yéj in yej yawi mitznexiti iga mamitzkítzkikan?” ²¹ Kuá' Pedro kita', kitajtan Jesús:

—NoTeko, in inín ¿te yawi kipasaroti?

²² Jesús kijtoj:

—Siga nikneki ma-isato este kuá' nej niwi', inón tej atikmati. Tej xinétoka.

²³ Iwán mopowa' iga inón discípulo ayá' mikis. E' Jesús ayá' kijtoj iga ayá' mikis, sino que kijtoj: “Siga nikneki ma-isato este kuá' nej niwi', inón tej atikmati.”

²⁴ Nejsan in inón discípulo yej nikipowa nochi inín yej nikita', iwán nikijkuiloj. Iwán nikmati iga ayá' nitakajkayawa.

²⁵ Ónogo' máj yej Jesús kichij; siga mamó-ijkuilo katka sejsé sejsé, anka ipan inewi tajli akitoloj amamej yej mo-ijkuiloj. Ijkónyawa'.

Itájtōl toTēko ipan mela'tájtōl
Nahuatl, Isthmus-Mecayapan: Itájtōl toTēko ipan mela'tájtōl New
Testament

copyright © 2016 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Nahuatl, Isthmus-Mecayapan

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 Jun 2022 from source files dated 25 Mar
2022

8d5b6a33-8846-5c0f-ae8f-62c94f894f7b